

OUR LIFE
НАШЕ ЖИТТЯ

Жовтень

Ч. 9. 1955

October

НАШЕ ЖИТТЯ

РІК XII. ЖОВТЕНЬ, 1955 Ч. 9.

Видає Союз Українок Америки
раз в місяць за винятком серпня

Редагує редакційна колегія

Листування й передплату висилати на адресу
909 N. Franklin St. Philadelphia 23, Pa.

Передплата у Злучених Державах Америки
для членок Союзу Українок Америки
залишається в 1955 р. 2.50 дол.

Річна передплата для нечленок 3 дол.

Передплата в Канаді 3 дол.

Річна передплата в Англії
й Австралії 1½ ф. ст.

Річна передплата у Франції 900 фр.

Поодинокі число 30 центів

OUR LIFE

VOL. XII. OCTOBER, 1955 No. 9

Edited by Editorial Board

Monthly publication except August, of the Ukrainian
National Women's League of America, Inc.

909 N. Franklin St. Philadelphia 23, Pa.

Phone MA 7-7945

Subscription in the United States for members
\$2.50 per year; non-members \$3.00 per year, half
year \$1.75. Subscription in Canada \$3.00 per year,
half year \$1.75. Subscription in England and
Australia 1½ pound sterling, per year. Subscrip-
tion in France 900 francs, per year.

Entered as second class matter July 8, 1944,
at the Post Office at Philadelphia, Penna.,
under the Act of March 3, 1879.

ПРЕДСТАВНИЦТВА "НАШОГО ЖИТТЯ"

КАНАДА:
Mrs. Olga Lukomska
14386 Park Dr.
Edmonton, Alta.
Canada

КАНАДА:
Mrs. Lewka Romanyk
1252 Broadview Ave.
Toronto, Ont., Canada
Telephone: HA 6036

ФРАНЦІЯ:
Mme. Nina Kovalenko
14, rue des Cannelles
Paris 6
France

АВСТРАЛІЯ:
Mrs. V. Levytsky
69 Maxham Rd.
Old Toon Gabbie NSW
Australia

З М І С Т

М. Біляк: Лицем до дійсності	1	С. Трофимовська: Забираю слово	15
С. Пушкар: Про працю Відділів СУА	2	М. Bilak: The Price of Freedom	16
Л. Б.: Незабутня постать	3	The XI Convention of UNWLA	17
О. Генрі: Останній листок	4	Подбаймо про снідання!	19
С. Нагірна: Український Музичний Інститут	5	Зирк у тутешню кухню!	20
Мистецтво на XI. Конвенції	7	Українська вишивка: Вишиваний комплет. .	21
Із листів Параці Зозулі	8	Р. Завадович: Як куцик і павучок віддячи-	
О. Тишовницька: Медична асистентка	9	лись	23
І. Домбчевська: Памяті Ольги з Барвінських		Н. Наркевич: Пригоди горішка	24
Бачинської	11	Вісті з Централі	26
Двадцятьпять літ тихої праці	12	При громадській роботі	27
По Конвенції Союзу Українок Америки	13	Г. Лащенко: Заспівай, Бояне	31
Серед жіноцтва Азії	14		

На обгортці образ св. Покрови кисти Марії Морачевської.

Лицем до дійсности

(Витяг із доповіді, виголошеної на XI Конвенції СУА)

У цьому році святкуємо тисячелітні роковини, як княгиня Ольга прийняла християнство. Тисяча літ минає, як Христова віра осягла Україну та провадила її впродовж віків. Та ці роковини можемо святкувати тільки поза межами рідного краю. У СРСР знищила українську Церкву, а жалюгідним решткам її дозволяє тільки на животіння.

Переслідування Церкви в Україні розпочало наступ більшовизму на українську націю. Відібравши українцям цю духову опору — вдавалось легше розшматувати живе тіло народу. І пішли етапами — нищення українських культурних діячів, української інтелігенції, а вкінці — штучним голодом зломання українського села.

У цьому поході найважчу кривду потерпіла українська жінка. Більшевицька влада змала розбиття родини, а це найболючіше вона відчула. Влада старалась обмежити її виховний вплив на дітей — і відібрати їй суттєве завдання. Вкінці влада використовувала гасло рівноправності жінок і мужчин, щоб при своїх господарських експериментах навантажувати її найтруднішими роботами, як працею в шахтах, вантаженням і брукуванням вулиць. Українська жінка переходить сьогодні найтрудніший іспит своєї моральної і фізичної витривалости.

Світ ділиться тепер на два табори — вільний у проводі з Америкою і московську імперію з більшовицьким режимом. Оба світи основно різняться від себе. Головно тим, що Америка не проповідіає агресії, тоді коли

більшевики змагають до підбиття цілої земної кулі.

Останніми часами Москва проголосила, що хоче мирного співжиття з рештою світу. Західний світ прийняв цю пропозицію. Америка не хоче війни, бо не думає нікого завойовувати. Має інші пляни. Створивши у своїй країні найбільший добробут, працює над тим, щоб ціле людство двигнути з нужди та зробити атомову енергію помічною для людства.

Ми також прагнемо миру. Хто пережив дві світові війни зі всіми їх наслідками, той третьої переживати не хоче. Але ми хочемо дійсного, справжнього миру — такого, що запевнив би свободу всім народам.

Бажання волі і свободи таке сильне, що перевертало цілі держави. Мільйони людей згинувло в боротьбі за свободу. Пригадаймо собі лише приклади з історії. Англія була найсильнішою державою у світі, коли молада американська колонія розпочала з нею боротьбу. І хоч американці були тоді значно слабші, без засобів і могутнього війська, вони перемогли. Перемогли тому, що їх провадило бажання свободи, сильніше за добірну зброю і військову силу.

Отже як бачимо — тяга до свободи є великим рушієм у житті народів. Коли вона не буде заспокоєна, тоді не може бути безпека тривалого миру у світі. Та й який може бути мир, коли в світі є тирани й невольники, коли є народи панівні і підкорені? Коли тирани експериментують над людським життям та мільйонами рук невольників забезпечують собі і своїм панування над світом!

Встає питання, як повинно до того поставитись зорганізоване українське жіноцтво? Чи має воно змогу включитись у дію та приложити своїх сил до будови справедливого миру у світі?

Ми розсіяні по всьому світі і в цьому власне лежить наша сила. Одинцем не зможемо багато зробити. Але коли об'єднаємось довкруги наших організацій, тоді в масі можемо рушити неодну справу, поставити не один почин. Велике число зорганізованих і свідомих членів — це є сила.

А така сила може спопуляризувати нашу державно-національну ідею в опінії американського народу. Шукаймо звязків із американськими жінками і жінками інших народів! Стараймось настроїти їх прихильно для нашої справи! Отвираймо їм очі на небезпеку більшовизму! Працюймо над знищенням тюрми народів!

Тому нашими кличами на найближчий час є — масове членство, громадська активність та жертвенність загалу. Прикріпім себе і свою родину до якоїсь української організації, щоб себе не згубити та почуватись членом української спільноти! Засвідчимо свою єдність із українським народом, що важко бореться на рідних землях за своє існування та з надією дивиться на нас! Злагодім ненависть до своїх, усунемо свари, що підкопують нашу силу! Скріпім релігійну і політичну толеранцію в ім'я великої святої, що її роковини святкуємо цього року!

Марія Біляк

Про працю Відділів С У А

(Із звіту Комісії Відділів на XI. Конвенції)

Звітова комісія подала точний звіт із праці Відділів, що оснований на анкетних листах, які перед тим розіслано. Він обіймає 36 Відділів (отже більше як половину всіх Відділів СУА), за час 1953-55.

Відбуто 632 сходин, що в пересічі дає по 10 сходин на кожен Відділ. Заслухано 152 доповіді, що знову в пересічі дає 5 доповідей на Відділ. Відбуто в тому часі 43 концерти. З того найбільше 2 Відділ у Честері (8), а 17 Відділ у Маямі і 34 у Коговз по 4. Мистецьких вистав влаштовано 17, а з того 57 Відділ у Ютиці аж 4 вистави. Роковини 70-ліття жіночого руху святкувало 29 Відділів. Три Відділи (Окр. Рада у Нью Йорку, 6 Від. у Рочестер і 28 Від. Ньюарк) відбули врочисте посвячення свого прапору. Інших імпрез, таких як Свято Матері, День Батька, пікніки влаштовано разом 91, при чому найбільше таких імпрез мав 18 Відділ у Джамейці (12) і 5 Відділ у Дітройті (9), а 20 Відділ у Філадельфії (8). Забав і вечірок було 81, з чого найбільше число виказує 11 Відділ у Трентоні (6), і 49 Відділ у Бофало (6).

Особливо цікава є мистецька самодіяльність Відділів. Десять Відділів мають жін. хори (10 Філадельфія, 11 Трентон, 16 Міннеаполіс, 17 Маямі, 28 Ньюарк, 34 Коговз, 47 Рочестер, 50 Бетлегем, 57 Ютика, 65 НьюБронсвік).

Лиш чотири Відділи мають свої аматорські гуртки (11 Трентон, 17 Маямі, 47 Рочестер і 57 Ютика). Деякі Відділи починають проявляти співпрацю чи виступи в радіопередачах. 22 Відділ у Шикаго має свою власну передачу, яку переводить окрема радіо-колегія. 11 Відділ у Трентоні передавав у День Матері відповідний матеріал. Цікаві є почини Відділів у ділянці народнього мистецтва. 22 Відділ у Шикаго перевів курс народньої вишивки, 24

Відділ в Елизабет показ писання писанок, а 28 Відділ у Ньюарку курс писання писанок. Бібліотеки зорганізували лиш 3 Відділи (4 Нью Йорк, 19 Амстердам, 28 Ньюарк).

Організаційно Відділи не є одноставно упорядковані. Крім членів управи (голова, заступниця голови, дві секретарки, касієрка) існують у більшості Відділів ще референтки культ.-освітні та суспільної опіки. Тільки в чотирьох Відділах є референтки організаційні (6, 28, 64 і 65). Виховні референтки маємо вже у п'яти Відділах (10, Окр. Рада, Дітройті, 22, 32, 33 і 64). Пресові референтки подали тільки три Відділи (2, 22 і 64). Референтка нар. мистецтва існує тепер тільки у новоствореному Відділі в НьюБронсвік.

Із ділянок праці — поза імпрезами — найширше обговорено суспільну опіку. Вісім Відділів створило патронати для навчальних станиць у Німеччині, але багато Відділів окрім того висилає пакки з одягом і харчами для залишенців. Багато Відділів вже працює серед власної громади. Грошову поміч потребуєм у наглих випадках на місці подали Відділи: 6, 13, 20, 22, 33, 46. Багато Відділів відвідує хворих членок по шпиталях, переводить збірки на інвалідів, Комітет „Мати й Дитина“.

Цікаво представляється ділянка звязків, як із власною громадою, так і з американськими організаціями. Більшість Відділів незвичайно активно співпрацює з Церквою, піддержуючи всі її акції й допомагаючи в імпрезах. Багато Відділів підкреслили тісну співпрацю з Філіями Укр. Конгр. Комітету. У збірці на Народний Фонд визначився особливо 26 Відділ у Гемтремку. Інші Відділи подають як постійну — співпрацю з іншими організаціями, як „Самопоміч“, Пласт, СУМА, ОБВУА й інші.

Взаємини з американськими організаціями не такі розбудовані, але тих кілька можуть послужити за приклад. Це є — УВСА (17 Маямі), Museum of Art and Industry (22 Шикаго), Free Press Contest (26 Гемтремк), Інтернаціональні Інститути (Окр. Ради у Філадельфії і Дітройті), Генер. Федерація Жін. Клюбів (Окр. Рада у Нью Йорку і 22 Відділ у Шикаго).

Виховна ділянка зойно розбудовується. Тому тільки два Відділи подали свої осяги. Це 13 Відділ у Честері, що впродовж вакацій уже двічі перевів курс української мови й історії і 33 Відділ у Клівленді, що зорганізував дитячу „світличку“, яка гарно розвивається.

Добрий перегляд дала анкета про господарку Відділів. Загальна сума приходу у звітному часі виносила 55. 107 дол. Найвищий прихід виказує 22 Шикаго, 28 Ньюарк і 17 Маямі, 47 Рочестер, 26 Гемтремк, 6 Рочестер і 23 Дітройті. Одначе треба також узгляднити висоту приходу у відношенні до кількості членок. Тоді заслуговують на увагу 1 Відділ у Нью Йорку і 8 у Бронксі, що мають мале число членок, а пересічного приходу 1.600 дол.

Загальні витрати всіх Відділів виносять 50.080 дол. З того найбільше пожертв припало на церкву і школу, бо разом 7.749 дол. Слідую Комітет „Мати й Дитина“ із сумою 3.055 дол., дальше хворі і потребуючі 2.530 дол., пресовий фонд „Н. Ж.“ 1.050 дол. і УККН 1.022 дол. Дальші суми обіймають ЗУАД Комітет, Укр. Кат. Комітет, й інші цілі.

Цікаво вглянути також у труднощі Відділів. Більшість їх жаліється, що трудно придбати нових членок, а й існуючі мало активні. Зокрема болять над відсутністю молодих, як тут народжених, так і новоприбулих. Деякі Відділи підкреслюють брак зрозуміння у членок для

Незабутня постать

(У 25-ліття смерті Олени Пчілки)

Доба нашого Відродження видвигнула багато цікавих постатей. В нашій уяві проходять вони — зі своїм осягом, із своїми хибами — великі творці нашого минулого. Між ними височить та, що особливо яскраво позначила ту епоху. У роковини смерті Олени Пчілки повертаємось лицем до неї, щоб зясувати собі її значення та її зміст.

Виростаючи в ліберально думаючій родині, вона вже змалку засвоїла собі погляд на існуючий громадський лад. Рідна стихія діяла теж на молоду душу. І коли брат Михайло Драгоманов втягнув її в круг свідомих уже українських діячів, то зерно впало на приготований ґрунт. Із молодого ентузіястки виросла й дозріла свідомо громадська одиниця, що все своє вміння, весь свій талант покляла в службі свого народу.

Її праця має риси всесторонності. Спершу почала вона виявляти себе в літературі (звідтіля й її псевдонім), як перекладач, поетка, письменниця. Одночасно почала свої дослідження над народним побутом і внаслідок того появляються її прегарно опрацьовані збірки народних узорів, що служать нам і дотепер. Докладне знання народної мови й фольклору використала вона у своїх наукових працях. Водночас вона ви-

робляє собі у статтях і дописах вправне перо і стає редакторкою популярно-освітнього журналу „Рідний Край“ та дитячого журналіку „Молода Україна“. Вкінці вона стає мемуаристом і друкує свої спогади про видатні постаті нашого Відродження.

Олена Пчілка

Olena Pchilka, outstanding patriot,
social worker, mother of famous
Ukrainian poetess Lessya
Ukrainka

Як бачимо — її довге життя було вщерть заповнене небуденними зацікавленнями. Мабуть одного з них вистачило б на вік однієї людини. Та це риса притаманна добі Відродження, що його діячі запалювали багато вогнів, що жевріли й розгорялись потім у великі багаття.

Та в постаті Олени Пчілки є риси, що роблять нам її особливо близькою й дорогою. Через віддаль часу вирізняються щораз чіткіше й виразніше і кажуть нам розглянути їх у ці роковини. Щоб зрозуміти красу її ролю у нашому рості.

Гострий розум поєднався з палкою чуттєвістю у її вдачі. Це й дало у висліді безкомпромісовість, якою відзначались завжди її виступи й потягнення. Олена Пчілка мала завжди незалежну поставу і з нею не крилась, а коли могла свобідно висловлювати свої думки у журналі, тоді гостро картала всяке хитання. Цієї постави не змінила вона й за большевицької влади. Це принесло їй також переслідування, а від арешту в 1929 р. врятувала її тільки глибока старість.

Олена Пчілка може найкраще зі своїх сучасниць зрозуміла ідею жіночого руху. Навязавши взаємини з Наталею Кобринською та підтримуючи її задум — альманах „Перший вінок“ — вона скріпила тим його дію. По революції 1905 р. Олена Пчілка сама станула на цю платформу у своїй роботі. Оснувавши відділ Союзу Рівноправности Жінок у Полтаві, вона дала почин до внесення домагання автономії для України. Таким сміливим у тому часі виступом вона показала, що жіноцтво поневоленого народу — борючись за свої права — змагає й до політичної дії в його користь.

А на кінець ще одна риса, що наближує постать Олени Пчілки до нашого серця. Це її материнство, що було властивим змістом її життя. Олена Пчілка була зразковою, дбайливою матірню, що не тільки виплекала фізично своїх дітей, але й стала їм духовною провідницею. Знаємо безліч виховних заходів, якими вона впоювала дітям любов до України. Культурна атмосфера її дому була тим підложжям, на якому виріс і вибував талант її великої дочки.

Отак бачимо з віддалі чверть століття оцю многогранну постать. Їй було дано прожити довгий людський вік. Невідомо, чи можна це назвати благодат-

ділей і потреб самостійної жіночої організації. Деякі Відділи нарікають на брак домівки, що дуже утруднює їм працю. Один чи два Відділи терплять від конфліктів із місцевими громадськими чинниками, а один Відділ подав, що через розбиття громади не може ширше розгорнути праці.

До цього перегляду праці не подаємо наших завваг. Постаємо обговорити це в дальшому, виконуючи одночасно побажання, що їх Відділи піднесли до нашого журналу.

Останній листок

В невеличкій дільниці на захід від скверу Вашингтона вулиці біжуть божевільно і ломляться на маленькі клапти, що їх звать „площами“. Ці „площі“ роблять дивовижні виступи й закрути. Одна вулиця сама себе перетинає щось разів із два. Колись один маляр відкрив цінну прикмету цієї вулиці. Уявіть собі збірщика із рахунком за фарби, папір і полотно, що крокуючи цією вулицею, нагло бачить себе в поворотній дорозі; не зібравши ні одного цента від довжників!

І так до химерної старої Грінвіч Віледж почала швидко підкрадатися мистецька братія, полюючи на вікна до півночі, брами з вісімнадцятого століття, голяндські мансарди і низькі чинші. Потім вони імпортували з Шостої Евеню кілька олив'яних кухолів і трохи витертої посуду — і перетворились у „кольонію“.

На шпилі присадкуватого триповерхового цегляного будинку Су і Джансі розложили свою студію. Джансі — це фаміліярно про Йоганну. Перша була із Мейн; друга з Каліфорнії. Вони зустрілися при „табл' д'гот“ в „Дельмоніка“ на Восьмій вулиці і знайшли тогочас-

ню. Скасування кріпацтва стало їй ще у школі. Пережила всі етапи нашого Відродження, співтворила його і перейшла з ним крізь усі зриви й упадки. На висотах старечої мудрости вона дожила державного відродження України. Це здавалось слушним завершенням важкого шляху. Та прийшов новий струс — большевицька влада в Україні. І перед її очима, що не знали ніколи омани, зарисувалось жахливе майбутнє. Процес СВУ, що проходив саме в році її смерті, був наявним доказом цього.

На цьому етапі відійшла від нас Олена Пчілка. Невгнута й послідовно прожила вона своє життя. **Л. Б.**

ність у своїх уподобаннях відносно мистецтва, салати з цикорії та фасону „єпископських“ рукавів, так, що це у висліді дало спільну студію.

Це було в травні. В листопаді холодний, невидний чужинець, що його лікарі звать „Пневмонія“, підкрався до колонії, то тут, то там торкаючи когось своїми ледяними пальцями. Отам на східній частині міста цей руйнік стулав зухвало, вбиваючи десятками свої жертви, зате ноги його тупцювали поволі лябіринтом вузьких і порослих мохом „площ“.

Пан Пневмонія не був такий, щоб його можна назвати лицарським, старим джентелменом. Маленька жіночка із розніжненою каліфорнійськими зєфірами кровю навряд чи була чесною здобиччю для старого негідника з червоним кулаком і коротким віддихом. Проте він поразив саме Джансі і вона лежала, майже не рухаючись, на своєму мальованому залізному ліжку і дивилася крізь маленькі шибки голяндського вікна на пусту стіну сусіднього цегляного дому.

Одного ранку перевантажений працею лікар, моргнувши сірою, волохатою бровю, запросив Су в коридор.

— Вона має одну шансу на, скажімо, десять, — сказав він, стрясаючи ртуть у своєму клінічному термометрі. — І ця одна шанса є, коли вона бажає жити. Спосіб, яким люди ставляють себе зразу по стороні погребника, зводять на сміх усю фармакопею. Ваша мала дама постановила собі, що вона вже не вийде з хвороби. Чи її щось манить у житті?

— Вона... вона мріяла колись малювати неаполітанський залив... — сказала Су.

— Малювати? Дурниця! Чи в неї є щось на душі, про що варто б подумати двічі... якось мвжчину, наприклад?

— Мужчину?! — сказала Су з різким акцентом у голосі. — Чи мужчина вартий... але ні,

докторе, нічого подібного немає!

— Ну, тоді це слабість, — сказав лікар. — Я зроблю все, чого тільки наука зможе досягти. Але коли тільки мій пацієнт починає рахувати повозки у своїй власній похоронній процесії, я віднімаю 50 відсотків від лікувальної сили медикаментів. Якщо ви доведете до цього, що вона запитає вас про новий зимовий фасон рукавів до плаща, то я обіцяю вам для неї одну шансу на п'ять, замість одної на десять.

Коли доктора вже не було, Су пішла до робітні й сплала на мягкіш свою японську паперову хустинку. Потім вона бундючно ввійшла в кімнату Джансі зі своєю дошкою до рисування, посвистуючи ритмічно. Джансі лежала, не вирізняючись майже під постіллю, з обличчям до вікна. Думаючи, що вона спить, Су перестала свистати. Вона устала свою дошку і почала пером і чорнилом рисунок — ілюстрацію до газетного оповідання. Молоді маллярі мусять пробивати собі дорогу в мистецтво, рисуєчи образки для газетних оповідань, що їх пишуть молоді письменники, пробиваючи собі дорогу в літературу.

Су шкідувала саме пару елегантних райтуз і монокль при постаті героя — ковбоя з Айдаго — коли почула тихий звук, що повторився кілька разів. Вона швидко підійшла до ліжка. Очі Джансі були широко відкриті. Вона дивилася крізь вікно і числила — числила взад.

— Дванадцять, — казала вона, а за хвилину — одинадцять, — тоді — десять, дев'ять, — а потім, майже одночасно — вісім, сім...

Су стурбовано виглянула з вікна. Що там можна було рахувати? Видно було тільки голе, понуре подвіря й у віддалі 20 стіп порожню стіну цегляного будинку. Стара-старезна виноградна лоза, покручена й на-
(Продовження на ст. 6)

Український Музичний Інститут

III.

Відділ сольового співу веде в УМІ відома піаністка, скрипачка і педагог співу Іванна Шмериковська-Приймова.

Вчилася у першорядних педагогів — Кмета у Станиславові, Желенського у Кракові, Курца і Лялевіча у львівській консерваторії та Райнгольда у віденській музичній академії. Студіювала музикологію на львівському та віденському університетах. Вокальні студії закінчила у львівських професорів — Флям-Пломенського, Козловської та удосконалювала в Парижі у проф. Ель-Тур.

Від наймолодших років брала активну участь у музичному житті, як піаністка, співачка і професор співу у львівській музичній консерваторії та в Укр. Муз. Інституті ім. Лисенка у Львові. Також працювала як музичний редактор львівського радіа та як педагог співу для артистів львівського оперного театру за дирекції В. Блавацького.

Прибувши до Канади створила свою школу співу в Монреалі та їздила з концертами по всіх більших містах Канади, акомпанюючи також своїй дочці, відомій танечниці Ромі Приймі. Переїхавши до Нью Йорку, вчить сольового співу в Укр. Муз. Інституті та бере живу участь у музичному житті.

Ділянку мистецтва слова репрезентує в УМІ видатна артистка та талановитий режисер Українського Театру Олімпія Добровольська. Закінчила Драматичний Інститут ім. Лисенка у Києві. Член-фундатор і артистка Молодого Театру та театру „Березіль“ під дирекцією Леся Курбаса.

Коли під час другої світової війни переїхала з чоловіком Йосипом Гірняком до Львова, вступають обое до українського театру під дирекцією В. Блавацького. Згодом закладають Драматичну Студію, де О. Добровольська викладає мистецтво слова.

На еміграції в Австрії у таборі в Ляндеку в 1945 р. створила спільно з чоловіком театр-студію, що вславився в Австрії й Німеччині мистецькими виставами та підготував нові кадри молодих артистів. Там працювала О. Добровольська, як артистка і режисер. Цю працю продовжує в Америці в Українському Театрі, який завдячує їй ряд прегарних постанов.

Олімпія Добровольська, режисер Укр. Театру в Америці, вчить мистецтва слова в УМІ у Нью Йорку

Olympe Dobrovolska, eminent Ukrainian actress is at present teaching recitation at the Ukrainian Musical Institute in New York

Окрім театру завжди цікавила О. Добровольську педагогічна праця. Ще на Україні в рр. 1922-23 викладала мистецтво слова в декількох школах. А тут, на еміграції, огірчена занепадом чистої української мови у дітей та невдалими деклямаціями на деяких імпрезах, О. Добровольська запропонувала Укр. Муз. Інституті створити відділ мистецтва слова, де вона майже безкорисно працює з дітьми, вивчаючи їх доброї мови та тонкого розуміння вірша.

*

Вище згадані імена, їх фахова освіта і стан вказують, яким висококваліфікованим персоналом розпоряджає УМІ. Коли додати ще цілий ряд високої якості педагогів-мужчин, що працюють у різних відділах УМІ та вмілий провід директора УМІ проф. Р. Савицького, що наладнав якнайкращу співпрацю музичного персоналу у всіх відділах УМІ, то можна з певністю сказати, що ця школа має внутрішню силу та запоруку дальшого розвитку, дарма що центральні українські установи не мають ніякого розуміння для потреби існування цієї школи і вважають її особистою справою вчителів, забуваючи, що музична культура народу також підносить його опінію в очах світу.

Стефанія Нагірна

ПОДЯКА

З нагоди появи першого англомовного видання про український жіночий рух "Woman of Ukraine" висловлюємо щирю подяку всім співробітницям його, що з великим трудом зібрали потрібні матеріали. Тут ми особливо вдячні д-р Наталі Василенко-Полонській, Галині Селегень, Олені Трофимовській і Олені Чехівській, як також авторкам статей Лідії Бурачинській, Олімпії Добровольській, Петрові Мегикуві і Стефанії Нагірній. За переглянення і цінні завжди дякуємо рівнож Олені Залізняк, Олені Лотоцькій, Ірині Павликовській і Олександрі Сулимі.

Управа Союзу Українок Америки

У КОНФЕРЕНЦІЇ МІЖНАРОДНОЇ ПОЛІТИКИ ЗДА

У липні ц. р. відбулась у Гемилтоні при Колгейтському університеті 7-ма Конференція Міжнародної Політики ЗДА. У складі делегації Укр. Конгресового Комітету взяла участь у Конференції д-р Катерина Кохно, яка кількома наворотами виступила в дискусії та доказувала неправильність тверджень різних доповідачів. Делегації УМК вдалося навазати цінні зв'язки з чинниками, що заступали на Конференції протикомуністичне становище.

Останній листок

(Продовження зі ст. 4)

дигнилася при корені, випнулася до половини цегляної стіни. Холодний подув осені позбивав листя з лози, так що її скелетні галузки чіплялися майже голі до покритих цеглин.

— Що таке, любя? — запитала Су.

— Шість, — сказала Джансі, майже пошепки. — Вони спадають тепер скоріше. Три дні тому було їх майже сто. Мені голова боліла від рахуби. Але тепер це легко. Ось знову один летить. Тепер залишилось їх ще тільки п'ять...

— Чого п'ять, серденько? Скажи своїй Су.

— Листків на винограднику. Коли останній упаде, я відійти мушу теж. Я знаю це вже від трьох днів. Чи ж не казав тобі доктор?

— Ох, я ніколи не чула таких нісенітниць! — пишно висварилась Су, висловлюючи своє невдоволення. — Що мають спільного старі листки лози із твоїм видужанням? А ти ще й любила цей виноград, о, ти нестерпна дівчино! Не будь гускою. Адже ж казав мені доктор сьогодні вранці, що твої шанси на швидке видужання є... чекай, як то він докладно сказав? Він сказав, шанси є 10 до одної. Що ж, це майже така добра шанса, як її маємо в Нью Йорку, коли ідемо трамваєм, або проходимо повз новозбудований дім. Попробуй тепер трохи росолу і позволь Су вернутися до її рисунку, щоб могла вона продати його редакторові і купити портвейну своїй хворій дитині та свинячих котлетів для свого пожадливого „я“...

— Ти не потребуєш купувати більше вина, — сказала Джансі, не відриваючи очей від вікна. — Ось, ще один пішов. Ні, я не хочу ніякого росолу. Тепер лишилось тільки чотири. Я хочу бачити, як впаде останній, заки стемніється. Тоді й я піду також...

— Джансі, кохана, — сказала

Су, нахилившись над нею, — чи приобіцяєш мені, що замкнеш очі і не дивитимешся крізь вікно, поки я не скінчу роботи? Я мушу ці рисунки завтра віддати. Я потребує світла, а то спустила б завіску.

— Чи не могла б ти рисувати в другій кімнаті? — запитала Джансі холодно.

— Я волю бути тут з тобою, — сказала Су. — Крім цього не хочу, щоб ти весь час дивилася на ці дурні виноградні листки.

— Скажи мені, як тільки закінчиш, — сказала Джансі, що закривши очі, лежала біла й непорушна мов статуя, — бо я хочу бачити, як падатиме останній... Мене втомило вже чекати. Мене втомило вже думати. Хочу звільнитися від усього й поплисти вниз, вниз... отак, як той бідний, утомлений листок...

— Попробуй трохи заснути, — сказала Су. — Мушу покликати Бермана, щоб був мені моделем для старого гірника-відлюдника. Не буду довше, як хвилинку. Ти не рухайся, аж поки я не повернусь.

Старий Берман — це був малляр, що жив на партері під ними. Він мав більше 60-ти років і бороду Мікельанджельового Мойсея, що кучерявилася нижче його голови сатира. В мистецтві Берман був невдаха. Сорок років володів він пензлем, не зумівши досягнути ним хоч би рубця киреї своєї Музи. Він завжди плянував намалювати свій шедевр, але якось ніколи ще не починав його. Від кількох років він не малював нічого, хіба час-до-часу намазав щось для комерційного вжитку чи реклами. Він трохи заробляв, моделюючи тим молодим артистам у колонії, що не могли заплатити професійного моделю. Він пив понад міру джин і все ще говорив про свій майбутній шедевр. В додатку, не був несамовитий дідок, що страшенно глузував з усякої

мякосердності і вважав себе за своєрідного опікуна-дога, завданням якого берегти дві молоді малярки в ательє нагорі.

Су знайшла Бермана в його тьмяно освітленому берлозі на долині. Від нього тхнуло яловцевими ягодами. В одному кутку було на мольберті чисте полотно, що ждало тут вже 25 років, щоб прийняти перші лінії Берманового майстрштюку. Вона розповіла йому про фантазії Джансі і про те, як вона боїться, що Джансі — сама як листок легенька і крихка — справді відпливе геть, коли її тендітний звязок із світом ще більш послабне. Червоні очі старого ясно запалали. Він вигукнув щось згідно, глузуючи з того роду ідіотичних марев.

— Васс? — закричав він. — Хіба є десь такі гупі люди, щоб умирали тільки тому, що з якоїсь проклятої лози спадає листя? Я ніколи не чув про такі речі! Ні, я не позуватиму, як модель, для цього вашого дурноголового пустельника. Як дозволяєте, щоб ці дурниці заходили їй в голову? Ох, бідна панночка Джансі!

— Вона дуже хвора й немічна, — сказала Су, — у неї з гарячки залишились такі хворобливі уявлення. Дуже добре, пане Берман, якщо ви не хочете позувати мені, ви й не мусите! Але я думаю, що ви жакхливий, старий-старий балакун!

— Ви зовсім як жінка! — зарепетував Берман. — Хто казав, що я не позуватиму? Ходім. Іду з вами. Пів години пробую сказати вам, що я готов позувати. Готт! Це місце не варте того, щоб хтось такий добрий, як панна Джансі, лежав хворий. Колись намалюю свій майстерштюк, а тоді усі ми підемо геть звідсіля. Майн Готт! Справді так.

Джансі спала, коли вони прийшли нагору. Су стягнула завіску аж до підвіконника і вка-

(Докінчення на ст. 8)

Мистецтво на XI. Конвенції С У А

Глибоким зором обкинула учасниць Конвенції княгиня Ольга зі свого портрету. У важкому діядемі й багатому намисті височіла її постать у залі нарад. Вічне полум'я, що палахкотіло перед нею, неначе пригадувало те світло, що його внесла „рівноапостольна“ у наше життя. Авторка цього портрету — це мисткиня Марія Морачевська.

**

Марія Полянєк-Лисогір уже співає кілька літ у ЗДА, але багато делегаток і членок С У А почуло її вперше на бенкеті. Дзвінко пролунали пісні Штогаренка, Лятошинського й Гайворонського у її виконанні. Милый сопран, інтелігентна інтерпретація, бездоганна вимова. А над усе — чарівна поява співачки у елегантній, сірій сукні. Не диво, що здобула серця усіх!

Аліса Бучинська — це нова поява у музичному світі. Молода скрипачка європейської музичної освіти. Субтельний

тон її скрипки пірвав святочну громаду, що заслухалась у композицію Сарасате. Як радісно повітати нову мистецьку силу, що виростає!

Жіночий хор 10 Відділу працював ціле літо серед важкої спеки. І ось у висліді пролунали його пісні „Гетьте думи“ й „На зеленому горбочку“, що чудово передали слова Лесі Українки. „Баркароля“ Людкєвича завершила їх виступ. Це заслуга проф. Ірини Чумової, що зуміла обєднати молоді співочі сили. Але й 10 Відділ може гордитись цим надбанням.

**

Ще один радісний обяв: на XI. Конвенції вибух самочинно наш споконвічний гумор! Помимо ділових нарад, клопотів, і турбот проявила себе ця українська риска. Ізнутри С У А, майже анонімно зродилась весела одноднівка „Лисиця Микитиха“, що привітала XI. Конвенцію веселим віршом і закліпа собі з труднощів ньюоркського терену. Але найцікавішим її по-

Із виставки праць образотворчих мисткинь: Марія Гарасовська - Дачишин: Крізь вікно, олія.

From exposition of pictorial art of Ukrainian women painters — Maria Harasovska Dachishin: Through the window, oil

чином — це введення в життя Параці Зозулі, отієї легендарної „мизис“, що про неї так часто згадує її широкознаний „супруг“ Гриць Зозуля.

Артист Володимир Шашаровський передав нам зміст „Лисиці Микитихи“ по-мистецьки.

**

Виставка праць образотворчих мисткинь впровадила нас в зовсім новий світ. Щось святого запанувало в залі Дому С У А від тих картин, що на стінах. У кожній із них шматочок душі її авторки. З любов'ю і довірям вона відкривається перед делегатками Конвенції.

Як радісно, що вдалось нам зібрати праці тринадцяти образотворчих мисткинь! З далекої Венезуелі (Г. Мазєпа) і з Каліфорнії (Ж. Кричевська), з Шикаго (М. Гарасовська-Дачишин) і з Бофало (Т. Душенко) — всі вони відгукнулись на наш заклик скоро й охоче. З Нью Йорку прислали цінні праці О. Дядинюк, Л. Морозова й І. Шухевич, а з Філадельфії виставили Хр. Дохват, Ю. Миколайська, М. Морачевська, Н. Стефанів і М. Тимошук.

ІЗ ПОКАЗУ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО МЕШКАННЯ НА XI. КОНВЕНЦІЇ: І д а л ь н я : Стіл і креденс застелені вишиваними серветками. На стіні ікона Богоматері, прикрашена вишитим рушником. У миснику кераміка. У керамічних глечиках квіти. — Вишивки і кераміка з кооп. „Базар“, меблі з крамниці „Еко“ у Філадельфії.

From a showing of modern Ukrainian furnishing during the XI Convention of UNWLA — Dining Room

Останній листок

(Докінчення зі ст. 6)

зала Берманові в другу кімнату. Звідтіля вони виглянули боязко крізь вікно на лозу виноградинка. Тоді хвилину подивились мовчки одне на одного. Падав безперестанний холодний дощ, змішаний зі снігом. Берман у своїй старій синій сорочці зайняв місце, як гірник-самітник на оберненому казанку, замість скелі.

Коли наступного ранку Су пробудилася з одногодинного сну, вона побачила як Джансі широковідкритими, мутними очима вперто вдивляється в запущену зелену завіску.

— Підніми її — я хочу бачити, — наказала шепотом. — Су втомлено скорилася. Але, ось! Після дощкульного дощу та несамовитих поривів вітру, що тривали цілісіньку ніч, ще встоявся при цегляній стіні один виноградний листок. Це був останній на лозі. Темнозелений ще близько стебла із зубчастим кінчиками, зафарбленими жов-

Упорядкуванням виставки зайнялась Марія Морачевська. За її вказівками кожна картина знайшла своє відповідне місце.

**

Ще одну несподіванку приготувала нам XI Конвенція. Замість виставки народнього мистецтва, що її вже трудно по новому влаштувати, ми побачили — показ сучасного українського мешкання.

Дві кімнати — вітальня й їдальня — устаткувані сучасними меблями. До них дбайливо дібрані прикраси — завіски, вишивані серветки, килими і кераміка.

**

Мабуть доволі мистецьких вражень із XI Конвенції? Розсіяні поміж ділові наради, вони відпружували. Відкривали ширший обрій та допомагали перескакувати труднощі.

Спасибі вам, українські мисткині!

тістю розкладу, він хоробро звисав із галузки 20 стіп над землею.

— Це останній вже, — сказала Джансі. — Я думала, що він напевно впаде цієї ночі. Я ж чула вітер. Він впаде сьогодні і я помру в тому самому часі.

— Ох, люба! — сказала Су, нахилиючи до подушки своє виснажене обличчя, — подумай хоч про мене, якщо ти вже про себе думати не можеш. Що ж я робила б?

Але Джансі не відповіла. Найсамотніша в світі душа тоді, коли вона пригтовляється у свою таємничу, далеку подорож. Уявна вигадка, здавалося, опанувала її все сильніш, як один по одному звільнялися вузли, що вязали її з дружною та з землею.

День тягнувся довго. Проте навіть у сумерку вони могли ще бачити самотній виноградний листок, що тримався свого стебла при стіні. Потім із приходом ночі знову пустився північний вітер, а дощ все ще вдаряв до вікон і торохкотів додола із низьких голяндських карнизів. Як вже досить розвиднілось, Джансі, безжалісна, наказала піднести завіску.

Виноградний листок все ще держався.

Джансі довго лежала, дивлячись на нього. А тоді вона закликала Су, що саме мішала курячий росіл на газовій кухонці.

— Я не добра була, Суді — сказала Джансі. — Щось примусило цей останній листок залишитись там, щоб показати мені, яка я була погана. Це гріх хотіти вмерти. Ти можеш принести мені тепер трішки росолу і молока з одробиною порту — ні, ти спершу принеси мені ручне дзеркальце, тоді підпри мене подушками, щоб я могла сидіти і дивитися, як ти варитимеш.

А годину пізніше вона сказала:

— Су, я колись таки сподіваюсь намалювати неаполітанську затоку.

Доктор прийшов пополудні і Су знайшла вимівку, щоб вийти з ним у коридор.

— Рівні шанси — сказав лікар, беручи тонку, тремтячу Судину руку у свою. — При доброму піклуванні — ви переможете. А тепер я мушу відвідати ще одного свого пацієнта на партері. Берман — його прізвище. Якийсь артист — я думаю. Теж пневмонія. Він — старий, слабкий чоловік, а приступ хвороби гострий. Нема надії для нього — але він іде сьогодні у шпиталь, щоб мати більше вигоди.

Цього пополудня Су підійшла до ліжка, де лежала Джансі, що вдоволено плела якийсь дуже синій і дуже непридатний вовняний шаль і обняла її одним рамям разом з подушками.

— Маю дещо сказати тобі, біла мишко, — почала вона. — Пан Берман помер сьогодні в шпиталі на запалення легенів. Він був хворий тільки два дні. Двірник знайшов його першого дня ранком у кімнаті надоліні, як лежав безпомічно. Черевики й одяг у нього були зовсім промоклі і холодні, як лід. Годі було собі уявити, куди він міг ходити в таку жахливу ніч. А потім знайшли ліхтарню ще засвічену і драбину, що її хтось виволік із місця і пару розкинутих пензлів і палету з розмішаними зеленими та жовтими фарбами і — поглянь у вікно, люба, на останній виноградний листок на стіні. Чи не дивувалась ти, чому він ніколи не тріпоче, не рухається, як вітер віє? Ох, серденько, — це Берманів майстерштук — він намалював його там тієї ночі, коли впав останній листок“.

О. Генрі

З англійської мови переклала
Марта Тарнавська

Медична асистентка

(Технолог)

Промислова країна втягає жінку ширше у професійне життя. Виявилось, що в багатьох галузях промислу її точність і зручність оправдує себе. Окрім того нові винаходи й форми нашої цивілізації видигають нові звання. І в них теж знаходиться жінка вияв для своїх здібностей.

Чи не було б нам цікаво вглянути в те? Познайомитись із цим новим званням та послухати тих, що вже увійшли у його тайни. Починаємо цей опис із слів медичної асистентки. На запрошення редакції „Н.Ж.“ пише вона на цю тему.

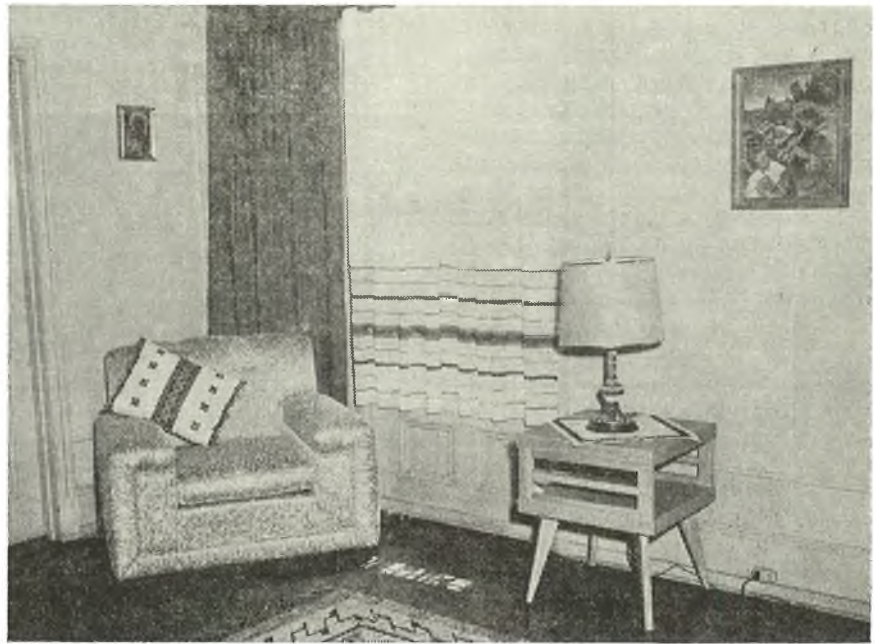
Дуже дякую вам за запрошення написати щось про теперішню мою працю. У Львові я студіювала ботаніку, бо люблю природу і все, що з нею пов'язане. Думала, що буду колись вщиплювати дітям любов до рослин. Ця надія зникла на скитальщині. В Австрії радили мені вчитись чогось практичного. То ж я досягнула у Відні диплом лісового інженера. Але в Америці оба ці дипломи мені не придалися. Лісництво тут державне, а ботанічні дослідні стації теж, отже треба мати громадянство. Спочатку я заробляла фізичною працею, доки не дісталась, як асистентка ботаніки на південно-каліфорнійський університет. Але платня була дуже мала й треба було шукати такої ділянки природничих наук, де я могла б більше заробляти. Мені порадили закінчити школу медичної технології. На це навчання порівнюючи легко дістати стипендію і я закінчила його в Гюстоні, Техас. Тепер працюю в клінічній лабораторії величезного шпиталю в Лос Енджелес. Праця цікава і приємна. Правда, не при рослинах, але мій досвід із рослинами не раз мені додається. Платня теж досить добра. І здається, що я повинна задоволитись тим і перестати студіювати. Та ще стільки цікавих ділянок природи, що їх

варто б пізнати! І свою англійську мову треба виправляти. Я записалась до вечірньої школи міського каледжу в Лос Енджелес і вчуся далше.

Сама медична технологія, про яку питається — це професія відносно молода. Ще донедавна лікарі самі робили собі найкращі аналізи, потрібні до діагнозу недуг. З часом рід, кількість і різноманітність недуг зростала до такого ступеня, що сьогодні модерний лікар не має часу ані змоги виконувати сам тих усіх аналіз, яких йому до діагнозу потрібно. У клінічній лабораторії, де я працюю, зо мною разом zatrudнених 26 медичних технологів, що працюють 8 годин денно п'ять днів у тиждень. Кожен медичний технолог робить велику кількість усяких аналіз і набирає через те такої вправи що зуживає на

кожну аналізу менше часу, ніж зужив би на неї лікар, що виконував би її тільки час-до-часу. З вище наведеного видно, як само життя і скорий поступ медичних наук витворили потребу нової професії. Доказом того, як ця ділянка скоро розвивається, є факт, що в заранні цієї нової професії вистачали доривочні, короткі курси, потім постали школи медичної технології, а тепер майже всі університети і численні каледжі ведуть повний чотирьохлітній курс закінчений дипломом і ступенем “Bachelor of Technology”.

У щоденному житті кожний з нас зустрічається з медичною технологією, коли прийде до лікаря на докладні оглядини. Ніякий лікар не поставити тоді діагнози, заки не дістане вислідів цілої низки аналіз, які ви-

ІЗ ПОКАЗУ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО МЕШКАННЯ НА ХІ. КОНВЕНЦІЇ:
Куток у вітальні: На вікні сіткова завіска, вишивана перетиканням. Побічниця з запаскового матеріалу. На столику керамічна лампа, а на фотелі вишивана подушка. — Вишивки й кераміка з кооп. „Базар“, а меблі з крамниці „Еко“ у Філадельфії

From display of modern Ukrainian furnishing — A Corner in Living Room

конує медичний технолог. Він працює або в клінічній лабораторії шпиталю, або в комерційній клінічній лабораторії, яка виконує аналізи на замовлення лікарів. Багато лікарів має вже свої власні клінічні лабораторії, в яких zatrudнює одного або й більше медичних технологів.

Ця нова й цікава професія у великій більшості обсаджена жінками. Мужчин у ній відносно мало. Не розпоряджаю статистичними даними, але здається мені, що не помиляюсь, коли подам кількість мужчин, медичних технологів на 10%.

Кожний з нас зустрічався мабуть із жінкою в білому однострою, (такому ж, як доглядачки, тільки без чіпців). Така зустріч звичайно трохи болюча, бо ця жінка підходить до вас з якоюсь шпилькою і заповідає, що вколе вас у плече, палець або вухо і виточить із вас трохи крові. Часом цієї крові треба взяти й пів літри, коли ви її жертвуйте для трансфузії когось тяжко хворого. А якщо й вам потрібна трансфузія, тоді медичний технолог мусить перевірити, що кров, яку маєте дістати, є здорова і того самого типу, що й ваша. Праця медичного технолога є відповідальна, бо коли б вам додали крові невідповідного типу, ви могли б від того важко потерпіти.

В Америці є окрім мене вже багато українців у цій професії. жінок і мужчин. Та могло б і повинно бути більше їх.

Олена Тишовницька
Лос Енджелес

У 1000-ЛІТТЯ ХРИЩЕННЯ КНЯГІНИ ОЛЬГИ

придбайте книжку

о. д-ра І. Нагаєвського

Рівноапостольна Свята Ольга

Історичний нарис

Вийшов накладом Союзу

Українок Америки

Ціна \$1 разом з пересилкою.

Замовляти в Централі США

Із листів Параці Зозулі

З нагоди XI. Конвенції США появилася весела одноднівка „Лисиця Микитиха“, що між іншими виявами гумору впровадила „в дію“ Парацію Зозулю, „супругу“ популярного Гриця Зозулі. Подаємо лист, написаний із нагоди XI. Конвенції США.

Мизис Лотоцка!

Я гадала, жи ми віберут дилігатков на кунвенцію тай си всьо Вас віпитаю. Вкладку плачу ек си належит, на пусідзені ходьку, а ек карпарі роблет, то все щос нипотрібного з хати принесу на вігравку. Але ми пувіли старі членкині, жи хто биз триціт років у вурганізації працює, той маї піршенство і того си вібираї. То сми поміркувала, жи вже до віку дилігатков ни буду, бо літа свої маю, а щойно на зимного Йвана штири роки буде, ек у Вашім Суюзі стою. Биз того гречно Вас прошу, бисти ми вітлумачили, ек си річ маї з тов манципаціов. Де вона є, а де ї нема і ци вона іно на жінок настала, ци на хлопів тажки.

Торік сми відбули кадемію биз того, жи вже минуло сімдисет років, ек і вігадали. На сцині вогорили, ек то типер жінкам добри, а ек колис було зле. Я си міркую, жи в Гамириці то вже така поведенція, жи всьо, що колис було тра ганити, а що є типер — фалити.

Війшло таке, жи перше було зле, бо си жінки коло хати порали тай за гітми си дивили, а типер є добре, бо на цалий день йдут на роботу до шапи, хатну роботу поночі роблет, а гіти на вулиці. Відав на мериканцких хлопів була йнак манципанія, бо і шмате перут і гіти бавлет і з кенів си їдзені сами берут.

А наш хлоп ек си з роботи верне, то відпочиваї, бо си дуже змучив. А ек го дадут на безробітні чеки, то си вівбираї ек до церкви, по корнерох вістоює і до національної бари на політику ходит, а в хаті си пальцем нічого не торкне.

У нас тотя закаляманція певни пішла від українцкої політики. Ек збирают національний податок, то кажут жінкам платити, бо є манципація, а ек приходит до віборів, то си хлопи сами себе повібирают і тоди вже манципації нема.

Висте повинні їм цисе неформально вітлумачити і в дискусції поставити позицію, аби вони цисе сченчували. Бо ек є манципація, то най віберут тілко жінок до політичної здикутиви, кілко сі належит, а ек манципації нема, то за Вас одну вістачит, аби си жінки по таларови зложили, а не по десіт і дацо. А ек вони будут напротив, дайте їм отум биз довіре, а на кунвенції най жінки цисю манципацію скасуют, бо з неї білше пожитку для хлопів, ек для жінок. По кунвенції напишіт ми, ци Вас вібрали на нову дикадинцію

чого Вам від серці зичу

Парація Зозуля

ВАЖНЕ ДЛЯ ВДІВ І СИРІТ

Вдови, сироти (до 18 років) і старші батьки померлих осіб, що платили соціяльне забезпечення і померли в часі від червня 1940 до вересня 1950, мають право до платень на підставі закону з 1954.

Вони можуть одержати усю плату за минулий час, аж до вересня 1954 і дальшу плату від 1954.

Вдова може одержати платню по чоловіці якщо він платив найменше 18 місяців. Це відноситься однаково до вдівців і до старших батьків, яких діти удержували, а передчасно померли.

Зголошуватися до місцевих урядів соціяльного забезпечення якнайскоріше.

ПОДЯКА

Сердечно дякую п. Софії Онуфрик у Рочестері, а також усім жінкам, які передплачували для мене журнал „Наше Життя“ під час мого перебування у санаторії. Нехай вас усіх Господь Бог охороняє! Із щирою пошаною

К. Бондаренко, Норвегія

Памяті Ольги з Барвінських Бачинської

В один червневий вечір ц. р. заснула в Торонті вічним сном Ольга Бачинська. Дозволив їй Господь дожити глибокої старости, хоч у своєму житті знала багато терпільнь.

Важко мені вкласти у часописну статтю все те, що дала Ольга Бачинська українському громадянству в різних ділянках його життя. Багато з того бачила я своїми очима у Львові, де концентрувалась її різногранна праця. У тому часі не було майже установи, в яку Ольга Бачинська не вносила б нових ідей. Особливо великий вклад дала вона у виховну ділянку. Любила молодь, хотіла бачити її в рідній школі та діждалася цього. Вчила разом із кількома товаришками безплатно, щоб виховати в початкових та вищих школах своїх педагогів. Учениці її займали згодом видатні місця в українському шкільництві. Та Ольга Бачинська дбала не лиш про освіту й фахове звання молоді. В Т-ві Вакаційних Осель вона старалась дати вбогій львівській дівторі нагоду до скріплення здоровля та показати їй українське село й природу.

Цей почин вимагав багато грошей, щоб праця не переривалась щороку. Митрополит А. Шептицький цинив високо працю Ольги Бачинської та піддержував це добре діло. Допомога наших установ та датки, збірні біля церков, давали змогу існувати оселям. Ще довго до пластових таборів переводила вона з учительками подібну виховну працю.

В часі воєнної завірюхи відкрилась нова ділянка допомоги. Членки Марійської Дружини, що її основницею знов являється невсипуща Ольга Бачинська, збирали фонди, щоб рятувати вдів, сиріт, хворих у шпиталях та вязнів, інтернованих у таборах. „Молитись та творити добро в ім'я Марії“ — стало гаслом Марійських Дружин. Доля хотіла, що Ольга Бачинська святкувала торік у Торонті ра-

зом із своїм 80-літтям також 50-ліття першої Марійської Дружини у Львові.

Вже на новій землі відвідувала я час до часу невтомну громадську діячку. Застановляла мене її знаменита пам'ять, що пригадувала так добре людей і обставини праці. Піддала я їй гадку, щоб написала спомини зі свого життя. Дістала я їх у 1953

Ольга Бачинська

Olga Bachinska, prominent Ukrainian patriot and social worker, died in June at Toronto

році, написані докладно й ясно. Надіюсь, що учениці цієї надзвичайної, а все скромної жінки, зможуть видати їх спільними силами. Треба, щоб на них училось майбутнє покоління. Коли в відвідала її в 1954 р. останній раз, ми багато говорили про те, як також про новий стиль жіночої праці. Важко було мені на серці. Яюсь відчувала я, що це наша остання зустріч.

Коли продумую тепер про неї, то бачу ясно дві її прикмети: вона не мала ніяких особистих амбіцій і стояла осторонь політичних справ. Її напрямни ми були — любов до Бога й У-

Нові книжки

о. І. Нагаєвський: **Рівноапостольна свята Ольга**, княгиня й володарка Руси-України. Історичний нарис в 1000-річчя її хрищення. Філадельфія 1955. Накладом Союзу Українок Америки. Обгортка Любомира Кузьми. Ст. 40 і 1 рисунок. Ціна 1 дол.

Автор цієї книжки вже здавна займається історичними студіями. Тисячелітні роковини звернули його увагу на постать нашої володарки, яка досі ще не дочекалась окремої наукової студії. І в короткому історичному нарисі йому вдалось зібрати все, що було в давнину написано й передане про цю велику жінку нашої історії.

В нарисі обговорене християнство перед пануванням Ольги, літописні відомості про Ольгу, її поїздка до Константинополя та місце її хрищення. Автор користувався різними джерелами, з яких найцінніші це *Повість Временних Літ Нестора* та *Денник цісаря Константина Порфірородного*. Тут автор дуже уважно відділює легенди від історичної правди, але постать св. Ольги на тому не тратить. Навпаки — всі ці перекази, що кружляли, доказують тільки величезну любов і пошану, яку плекав нарід для неї.

Союз Українок Америки видав цей нарис у 1000-літні роковини хрищення св. Ольги. Як зазначено у передмові — США взяв на себе це завдання тому, що українським жінкам на рідних землях ворог не дав змоги цих роковин відсвяткувати. Тим більше уваги повинні ми тут присвятити цим роковинам та поширенню цієї книжечки, що появляється вперше про нашу володарку. **Л. Б.**

країни та зрозуміння для дітей і молоді.

Велика українська громада в Торонті відвела її на вічний спочинок. Нехай чужа земля стане пером цій великій українці! **Ірина Домбчевська**

Двадцятьпять літ тихої праці

Двадцять п'ять літ тому зішлось у Пітсбургу кілька жінок. Їх було лиш вісім на тих перших сходинах, але вони мали добру волю й запал до громадської праці. Вони постановили оснувати Відділ Союзу Українок Америки, що дістав число 27 і прийняв імя Ольги Басараб, як своєї патронки. Ось прізвиська тих членок-основниць, що з них ще чотири є при праці у Відділі. Це є Марія Малевич, перша голова Відділу, Марія Бек, перша секретарка Відділу, а тепер радна м. Дітройту, бл. п. Параскева Ливицька, Анна Кравець, Марія Барабаш і сестри Стефанія і Марія Вишатицькі.

У другому році приступило вже більше членок до Відділу. Праця почала ширше розгортатись. Спочатку вкладки були малі, а що в Пітсбургу не було тоді Нар. Дому, то збори відбувались по домах членок. Але підприємства слідували одні за одними: академія в честь Ольги Басараб, Лесі Українки, Софії Русової та Ольги Кобилянської. В Інтернаціональному Інституті Відділ влаштував базарі, Свят-Вечір, виставку народного мистецтва та скрізь старався інформувати американське громадянство про українську культуру. В 1931 р. Відділ подбав про організацію українського студентства в Університетський Клюб, що гарно розвинувся. Під час другої світової війни Відділ займався

продажем бондів, збирав на Амер. Червоний Хрест. Членки вчилися подавати першу поміч раненим і дали поважну допомогу скитальцям.

Дальшими урядницями Відділу були: Марія Корпа, Анна Юга, голови, Стефанія Вишатицька, Катерина Козак, Розалія Макар, Лідія Кульчицька, Тереса Боднар, секретарки, Анастасія Усик, Анна Дяк, касієрки. Окрім того працювали в уряді: К. Галенда, А. Шпер, К. Ягелло, А. Ценк, А. Животко, М. Лесько. Теперішній уряд: Анна Юга, голова, Тереса Боднар, секретарка, Марія Лесько, касієрка.

Від самого початку існування 27 Відділ переводив щороку коляду й вислід її все жертвував на народні цілі. За перших 10 літ існування Відділ видав на те 800 дол. Також займався Відділ дуже живо гуртуванням молоді, вчив її своєї мови, нар. мистецтва та стародавніх звичаїв.

Відділ тісно співпрацює з місцевою Філією Українського Конгресового Комітету, якої є довголітнім членом. На VI конгрес УККА у Нью Йорку Відділ вислав як делегатку, п. Марію Малевич.

У свідомості добро пройденого шляху 27 Відділ ім. Ольги Басараб святкує тепер свій ювілей. В той день вітають його всі Відділи СУА, що пройшли разом з ним трудний шлях громадської роботи.

† Посмертна згадка

Дня 20. серпня 1955 р., у своїй бараківій кімнатці в таборі Куфштайн — Тироль несподівано та спокійно померла ЮЛІЯННА БОРОДАЙКЕВИЧЕВА, вдова по гімназійному катехитові та професорові в Тернополі. Належала до Марійської Дружини та Союзу Українок. Покійна знала та любила життя на улюбленому Поділлі на переломі нашого сторіччя; шкода лиш, що не перенесла своїх спогадів на папір, бо ледве, чи хто зі живучих може так відтворити давні звичаї селян, а головно священних і вчительських родин галицького Поділля. У домі батька, о. Лева Джулинського, редактора й видавця релігійних і народних книжок та часописів, бували ще батьки письменника Богдана Лепкого, письменник д-р Андрій Чайковський та інші. Композитор Денис Січинський там наспівав оперу „Роксоляну“. Хоч цінила альпійські гори та скали, часто поверталась думками, як не на Поділля, то в буйне життя наших перших установ Львова, Тернополя та інших подільських міст.

Залишила чотирьох синів.

У гарний соняшний день відбулись по Службі Божій і Панахиді в таборівій українській католицькій церкві похоронні обряди, якими проводив о. праят д-р Мирон Горникевич, генеральний вікарій на Австрію.

ОСОБИСТЕ

Нашій співробітниці п. Галині Селегені висловлюємо щире співчуття сприводу важкої втрати, яку вона понесла через смерть своєї матері.

Ред. Колегія „Нашого Життя“

ПОДЯКА

Нашій невтомній голові п. Анні Настюк складаємо сердечну подяку за щедрий дарунок для нашого Відділу у формі піяніна і бібліотечної шафи. Для 28 Відділу СУА, що придбав недавно тому власну домівку — це буде великою допомогою в культурно-освітній праці, яку думає в тій домівці започаткувати. Сподіваємось під проводом нашої голови цю працю гарно розвинути!

Управа і членки 28 Від. СУА
Нюарк, Н. Дж.

ПРИВІТ ДЕЛЕГАТКАМ XI. КОНВЕНЦІЇ СУА

І ЩИРІ ПОБАЖАННЯ НАЙКРАЩОГО
УСПІХУ В НАМІЧЕНІЙ ВАМИ ПРАЦІ
ДЛЯ ДОРОГОЇ НАМ ОРГАНІЗАЦІЇ —
СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

передає

Відділ 17 СУА в Маямі, Флорида

Юстина Маїк, голова

Олімпія Л. Подубинська, секр.

Ангела Рій, касієрка

По Конвенції Союзу Українок Америки

XI. Конвенція нав'яла багато думок. При всьому багатстві вражень треба було їх належно упорядкувати, щоб витягнути потрібні висновки. Цією Конвенцією цікавиться не тільки членство СУА, але й жіночі організації в інших країнах.

Багато нового й цікавого принесла XI. Конвенція СУА. Перш усього мило вражала її підготованість, як під оглядом змісту, так і форми. У програмі були два реферати — один, присвячений роковинам княгині Ольги, а другий — сучасній політичній ситуації — оба на високому рівні. Сміливо глянули у вічі проблемам сучасности та накреслили напрямні на майбутнє. Звіти членок Гол. Управи були подані звязко й переглядно, більшість їх перед тим роздано делегаткам. Про діяльність Відділів подано один суцільний звіт, що виявляв їх осяги та побажання. Окреме місце присвячено проектам Відділів.

Ця ділова частина була щасливо доповнена мистецькими й товарицькими подіями. Перше місце займали тут виставки, образотворча і народного мистецтва. Вперше виступили наші образотворчі мисткині разом та дали перегляд своєї творчости, опершись об подію нашого жіночого руху. Виставка народного мистецтва була властиво показом сучасного мешкання і це теж давало делегаткам неодну практичну вказівку. Також музично-вокальна програма бенкету була виконана жіночими мистецькими силами. Погідним акордом доповнив цей виступ своєрідний гомор що відбився у веселій одноднівці „Лисиці Микитисі“.

Але уважний спостерігач не припише всіх цих осягів лише Конвенційному Комітетові та Гол. Управі СУА. Бо самі делегатки, їх участь і увага, їх активність у нарадах та бистрість у рішеннях робили своє. Про це свідчить кілька моментів, що над ними слід спинитися.

Із залі вийшло побажання до „Нашого Життя“, щоб журнал у своїй програмі пропагував серед жіноцтва релігійну і партійно-політичну толеранцію. Цей внесок пригадав нам покликання жінки в суспільстві — будувати злагоду й ширити порозуміння. Жінкам дано відшукувати у громаді те, що лучить а недобачувати того, що розєднує. І тому жіночі організації як не мога краще годяться на школу добрих взаємовідносин не тільки товариських, але й громадських.

Ще один внесок глибоко застановив нас. Одна з делегаток вказала на закид, що впав, недавно тому, у пресі у відношенні до Обєднання Українських Жінок у Німеччині і поставила домагання, щоб Світова Федерація Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) станула в обороні ОУЖ. Цей внесок свідчить не тільки про солідарність зорганізованого жіноцтва, що здоровим відрухом боронить відсутніх посестер від безпідставних закидів. Але й підтверджує переконання, що у Світовій Федерації (СФУЖО) воно має свою централю, яка своїм авторитетом і впливом може протиставитись таким затіям або в зародку їх паралізувати.

Ще одне корисне явище завважали ми на XI. Конвенції СУА. Уперше поміж делегатка-

ми зявилися представниці центральних земель України, що активно й успішно працюють у Відділах. З радістю відмітили учасниці їх виступ та вироблений підхід до громадських справ. Їх участь каже сподіватись дальшого припливу цих вироблених працівниць у ряди СУА.

Із такими підсумками закінчуємо свої міркування. Та вони не були б повними коли б ми не підмітили й недоліків Конвенції. Не в докір завважуємо їх, а як явище, що впливає з кожного живого діла й може стати заввагою на майбутнє.

У програмі Конвенції відведено дуже мале місце для дискусії над звітами й проектами. До того рішенням присутніх обмежено час дискусії до трьох хвилин. Ясно, що в такій ситуації ніяка дискусія не може успішно розвинутись. А вона така потрібна для насвітлення різних проблем! Із обміну думок родиться неодна постанова, запалюється вогонь, що загріває. І не тільки самої дискусії нам потрібно, а й добре кермованої і доцільної. А тут прогавлено цінну нагоду, яка так скоро не трапиться знову.

У дискусії над резолюціями виринули несподівано розбіжності думок, що вказують на неясне зрозуміння характеру загальної жіночої організації. Союз Українок Америки не має партійно-політичної програми, але своєю працею він піддержує дію наших політичних центрів, притягаючи жіноцтво до громадської роботи. Тому й у важливих моментах організаційного життя СУА виявляє це ім привітом чи іншою підтрим-

Серед жіноцтва Азії

Дня 18. серпня відкрито в Колombo вперше конгрес південноазійського жіноцтва. Міжнародний Жіночий Союз, що вже 50 літ веде боротьбу за права жінки, пересунув сферу діяння на короткий час в азійський простір.

Програму конгресу устійнено дуже дбайливо. Головними доповідачками були фахівці різних галузей, в більшості зі сходу. Доповіді відбувались перед полуднем, а пополудне було залишене на дискусію і висновки.

У конгресі взяли участь всі південно-азійські країни, за винятком тих, що за залізною, чи пак „бамбусовою“ заслоною. Окреме місце займала Індія, що не вислала формальної делегації, а тільки „спостерігачок“ та доповідачів. Із Європи прибули делегатки з Англії, Німеччини, Італії, Швейцарії і Голяндії. Прибуло кілька американок, але тільки в ролі запрошених гостей чи доповідачів.

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) дістала запрошення, як заприятенна установа. Прибули дві представниці — інж. Надія Шехович-Глинянська і Олена Процюк. Перша з них, замешкала на Цейлоні, вже тоді брала участь у підготовній конференції до конгресу. Друга — референтка звязків Союзу Українок Австралії, прибула на конгрес, щоб уперше зіткнутись із МЖС і його проблемами.

Дня 19. серпня — на прийнятті з нагоди 50-ліття МЖС Союзу

кою. Гуртуючи жінок різних політичних переконань чи симпатій, Союз Українок Америки повинен ставитись однаково до всіх наших політичних центрів, що стоять на платформі української самостійної державности.

Як одна, так і друга заввага повинні послужити нововибраній управі вказівкою для майбутньої праці. Ці проблеми варто позглянути в журналі та передискутувати в Відділах.

— складали привіти заприятенні установи і тут інж. Надія Шехович-Глинянська мала нагоду виступити. Її привіт прозвучав бадьоро. Вона пригадала ролю України на межі Європи й Азії української молоді до Казахстану, що кривдить однаково як й побажала МЖС Союзові у другому півстолітті доконати в Азії такого перевороту, як він стався завдяки йому в країнах Європи.

Деякі доповіді порушували нам добре відомі теми, як середню освіту дівчат, фаховий їх вишкіл, освіту дорослих, а зокрема селянок. Тут наші представниці могли часто виступати в дискусії, бо мали за собою досвід рідного терену.

Та найбільше порушила їх тема „Політична роля жінки“, яку реферувала індуска Лакшмі Менон дня 25. серпня. Вона обговорила широко потребу політичного виховання жінок і подала відповідні методи. Тут видвигнуто в дискусії внесок грекинь, що запротестували проти поневолення жіноцтва в сателітних країнах. Українки вказали на примусове переселення український так і казахський нарід.

Окрім цього був ряд інших доповідей, що можуть бути цікаві для жіноцтва всього світу. Американка Фріда Міллер реферувала про можливості праці для старших жінок, представник ОН Дж. Оррік говорив про міжнародне порозуміння, французженка Леман зясувала наскільки Обеднані Нації причинились до зрівнання жінок у громадянських правах, індонезійка д-р Субандріо про релігійні звичаї, що стоять на перешкоді урівноправненню азійської жінки.

Програма була рясно перетикана прогульками, відвідинами та товариськими зустрічами. Делегаток приймав прем'єр Цейлону та говернор. Було багато нагод для розмов і наші делегатки це використали, навіязуючи знайомства й інформу-

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР

Ж О В Т Е Н Ь

4. жовтня сповнюється 25 років від смерти ОЛЕНИ ПЧІЛКИ (Ольги Косач), (1849—1930), письменниці, виджурналу „Рідний Край“ і для молоді „Молода Україна“. Перекладала з Голя, склала альбом „Українські орнаменти“, написала спомини про свого брата — М. Драгоманова. Співпрацювала з Наталею Кобринською в „Першому Вінку“. Писала оповідання, вірші. Збірка поезій: „Думки мережанки“.

25 років від смерти МАРІЇ ЗАНЬКОВЕЦЬКОЇ (Адасовської), великої української драматичної артистки. Грала в групі Кропивницького, поруч з арт. Затиркевич, Садовським, Саксаганським і іншими корифеями українського театру Наддніпрянщини тих часів.

100 років з дня народження і 25 років з дня смерти АННИ ПАВЛИК, сестри відомого публіциста Мих. Павлика. Нар. 1855 р. на Косівщині в селянській родині. Власними силами здобула освіту. Пристала до руху, де головним провідником був Михайло Драгоманів. Писала до „Першого Вінку“, „Нашої Доли“. Сиділа у в'язниці. Перша з українських звернула увагу на зорганізування селянських і робітничих жіночих мас.

25 років з дня смерти ОЛЕНИ СІЧИНСЬКОЇ (1854—1930), галицько-української діячки, одної з організаторок збірки на фонд „Потреби України“. 9465 австр. корон були потім передані Боевій Управі, що організувала Українських Січових Стрільців.

25 років тому був створений СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ в ЗДА.

14. жовтня Свято ПОКРОВИ ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ, під опікою якої стояла Запорозька Січ. З Покрови на Україні починаються весілля.

Тихо, тихо потоками вода йде,
Що сестриця до братика чолом бе:
Ой, вимітай, братіку, новий двір,
Та застилай, братіку, тесов стіл.
Та наповняй, братіку, кубочки,
Привітай же, братіку, дружечки...

д-р Галина Лашенко
культ.-освітня референтка СФУЖО

ючи всіх про українське жіноцтво.

Докладніший звіт про конгрес, його атмосферу та делегаток подамо окремо.

Забираю слово

Вважаю заклик до учасниць анкети забрати слово у справі теперішнього і дальшого шляху української жінки дуже доцільним. Та варто було б почути думку тих, що не приймали участі в анкеті. Тому забираючи слово, сподіваюсь, що викличу відповідь, хочби й тому, що здається мої погляди відбігають від загальних.

Перша моя заввага торкатиметься аналізу анкети, вміщеної в ч. 7 „Н.Ж.“. Мене діткнула заввага, що в відповідях старших жінок, себто моїй та д-р Парфанович немає „погідного задоволення“ й „замилування до свого фаху“, яке відзеркалюється в відповідях молодших. І хоч я не розмовляла на цю тему з д-р Парфанович, то сміло можу й за неї сказати, що обидві ми мали й маємо велике замилування до свого фаху, який відкрив нам нові радощі та свідомість повноправної одиниці. Що боротьба, яку ми витримали, не лишила в нас тільки гіркий досвід, але й дала велике задоволення своєю перемогою.

Коли ж д-р Парфанович закінчує відповідь на анкету песимістично, мовляв, на цілому світі ще далеко до того, щоб жінка почувала себе вільною і рівноправною з чоловіком, то це тому, що сучасність така є. Тільки в небагатьох країнах, в тому числі і в ЗДА, положення жінки майже задовільне. Особливо ж трудне воно на Україні, не кажучи вже про країни Сходу.

Наші молодші учасниці анкети творять погіднішу атмосферу тому, що вони перейшли щойно перший етап життя, без боротьби здобули вищу освіту й їм здається, що далі все вже піде гладенько. Я їм цього від щирого серця бажаю. Але як воно й не зложилось би у їх професійному житті, вони повинні пам'ятати, що користаючи з здобутків жіночого руху, вони обов'язані його продовжувати. І що вища освіта, яку вони осягнули, накладає на них також більший обов'язок супроти Батьківщини, якій вони повинні нею послужити.

Що ж лишається до зроблення українській жінці? Що вона повинна ще перебороти та яке повинно бути її становище у власній хаті?

Перш усього вона повинна упорядкувати своє становище у громаді, а зокрема в більших скупченнях українців, що є громадськи активні. Про це добре написала Люба Вітошинська в ч. 6 „Н. Ж.“ і ті недоліки висвітлено у

статті СФУЖО „За наше місце“ в тому ж числі. Жіноцтво мусить здобути належне признание і голос у громаді за свою громадську поставу і виконану працю. Тому то вважаю хибним погляд Олександри Копач, що в жіночої молоді треба виховувати чисто жіночі прикмети та вивчати вартості родинного життя. Про вартість родини треба в першу чергу вчити мужеську молодь. Їй треба прищепити рівну відповідальність за виховання дітей та за цілість родинної атмосфери. Любов до дитини та тяга до родинного вогнища заложені в жінки Богом, ці прикмети в неї тверді й вічні і їх не можна легко заломити. А от зрозуміння для цих справ у молодих мужчин не є належно розвинене.

Як пише Зінаїда Витязь у ч. 4 „Н. Ж.“, вже в п'яти європейських державах створено міністерства родинних справ. Треба думати, що й другі держави підуть тим шляхом. Це знак, що родина дістає увагу й охорону, на яку вона заслуговує. Там де таких міністерств ще немає, виконують його роль жіночі організації. Вони просліджують положення матері у своїй країні, розглядають його напрямні і потреби й роблять відповідні заходи, щоб його належно поставити.

Нашим обов'язком саме й є дбати про незалежне становище матері в родині та про пошану нашої громади до неї. Роля жіночої організації полягає в тому, щоб прищепити жінці пошану до самої себе і впевненість, що як мати й дружина вона виконує завдання, наложене на неї Богом і природою.

А коли подумаю про дальший шлях української жінки, то мені здається що вона повинна якнайбільше змагати до освіти і власного звання. Це ніколи не стане на перешкоді виконанню материнських обов'язків, а тільки принесе їй більшу пошану від дітей, чоловіка і громади. На виховання дітей іде приблизно 20 літ жіночого життя. Пересічний вік людини тепер перейшов 60 літ і жінці залишається ще 20 років життя, які вона може зужити на своє звання або служіння суспільству. Окрім того не всім жінкам дане щастя мати діти й родину.

Освіта й власний фах — це не тільки духове багатство жінки. Воно дасть користь нашій Батьківщині не тільки зараз, але і в майбутньому. Тепер воно дасть можливість знайомити вільний світ із загрозою комунізму в кож-

ВІСТІ ФЕДЕРАЦІЇ

У вересні розіслано членам-організаціям видання Союзу Українок Америки, що появились на XI Конвенції у Філадельфії. Це англійськомовна книжка про український жіночий рух, „Woman of Ukraine“ та історичний нарис о. І. Нагаєвського „Рівноапостольна свята Ольга“, виданий із нагоди 1000-ліття її хрищення. Окрім того залучили ми також веселу однодівку „Лисиця Микитиха“, що радувала гостей Конвенції своїм дотепом. За цей дарунок складаємо Союзові Українок Америки щирі подяку.

НЕДУГА ОЛЕНИ КИСІЛЕВСЬКОЇ

Як подали вже часописні вістки, в літі голова СФУЖО Олена Кисілевська поважно занедужала. З важким серцем слідувало зорганізоване жіноцтво за дальшими вістками про стан її здоров'я. І хоч воно спершу було поважно загрожене, проте завдяки опіці Всевишнього та старанням лікарів удалось недугу припинити. Голова СФУЖО перебуває все ще у шпитальній опіці. Почувається відносно добре, слідує за справами СФУЖО та диктує деякі листи. З радістю ділимося цією вісткою із нашими читачками.

Чи ви вже подумали про свято княгині Ольги? Матеріал уже розіслано!

ній галузі знання, бо в жодній вони не дають волі людському духові. А в майбутньому — саме молодь зможе повернутись на Батьківщину, щоб допомагати у її відбудові. Туди ж треба привезти з собою фахове знання, щоб стати корисним членом української спільноти!

А жіночі організації теж знайдуть для себе широке поле праці, коли наша Батьківщина звільниться з большевицького ярма. Велике переселення із країн заслання, відбудова знищень, відшукування і сцілення родин, опіка над дітьми — ось ділянки, що вимагатимуть сотень і тисячів працюючих жіночих рук.

У цій короткій статті я не могла охопити всіх питань майбуття жіночого руху, а тільки накреслила напрямні. Чекаю на відповідь однодумців чи опонентів. Олена Трофимовська

UKRAINIAN WOMAN

OUR ENGLISH COLUMN

THE PRICE OF LIBERTY

(Excerpts from an address at the XI Convention of the Ukrainian National Women's League of America)

We are commemorating this year the thousandth anniversary of the beginning of Christianity in Ukraine, notably since Princess Olga embraced the Christian faith. A millennium has gone by since Christ's teachings have been shining over Ukraine. However, we may celebrate this anniversary solely outside the limits of our native land. The bolshevik government in Ukraine destroyed the Ukrainian Church, letting only its wretched remnants to lead a vegetating existence.

The persecution of the Church in Ukraine started the aggression of bolshevism against the Ukrainian nation. After this spiritual foundation had been taken away, it seemed to bolsheviki that it would be then easier to rend the body of Ukraine asunder. Step by step followed the liquidation of Ukrainian cultural workers and scholars, Ukrainian intelligentsia, and above all the destruction of Ukrainian villages through a fraudulent man-made famine.

In that disaster the women have suffered most. The bolshevik government strove to smash the family which blow wounded them most severely. The bolsheviki tried to limit their educational influence on the children and deprived them of their essential task. The reds have likewise been misusing the slogan of equality of women with men so as to load the most burdensome and oppressive work on women, such as digging in the mines, loading and unloading, road construction and paving of streets. The Ukrainian woman is now passing the harshest and most merciless test of her moral and physical endurance.

At such a weighty moment, as far as the enslaved peoples are concerned, red Moscow is tossing a proposal to the Free World of "co-existence," so called. Conferences are being held, agreements, or understandings, are being made and the world heaves a sigh of relief hoping for steady peace. The "grinning" diplomacy is winning ever wider circles of adherents.

The Ukrainians are likewise longing for peace. Two world wars, waged on our lands, were too heavy a blow to the Ukrainian people to wish for a third war. Still the humankind cannot be contented with mere disarmament and agreements in order to enjoy peace. To that end a real and profound respect for freedom and civil rights of humans is inalienably necessary.

Freedom is man's greatest treasure. The desire for freedom is so potent within the human being and the community that it was instrumental in overthrowing states and long-established governments as well as time-honored systems. Millions of men and women sacrificed their lives struggling for liberty. Let us recall America's war for independence and against the colonial exploitation by England, or India's prolonged struggle against British domination. The position of these peoples had been much weaker than that of the mighty and strongly armed adversary, yet they had been inspired by the ardor and passion for they had been fighting for freedom and righteousness.

Let us, then, weigh the question: Can there be a firm peace in the world when it is half free and half slave? The women of

other nations under bolshevik subjugation are suffering, together with men, the same enslavement as does the Ukrainian woman. The foreigners visiting the realm of captive nations, known as USSR, may note the effect of the terroristic regime when a person in the street is dreading to approach an alien, or talk to him, or invite him to his dwelling. And they probably are not aware of the fact that the Soviet captives are horrified when they receive a letter from abroad as they may expect a loathsome visit by MVD (NKVD).

What kind of a peace could be proposed to the world when there are tyrants and slaves, the ruling and the subjugated nations? Sooner or later the balance of the world will break down and all wrath and indignation of those enslaved will leap into flames of a new catastrophe. Such a "co-existence," bought for a moment, may prove too expensive to the free world. For it may bring merely a fleeting contentment to the peoples tired of hot and cold wars. It may serve as a "breathing space" for the satraps of bolshevism, only to strengthen them so that their plan of world domination may come true.

What, then, should be the position of the Ukrainian woman in such a complex situation? What could the Ukrainian women, scattered the free world over, do toward the attainment of a just and lasting peace?

The first prerequisite is our organization. When all of us shall join its ranks, we surely shall present a mightier force than we possess at the time being. And should we support its objectives, we shall enable it to better fulfill its mission. Then there will be our own homes not alone in Philadelphia but also in every Ukrainian community in the United

THE XI CONVENTION OF UNWLA

The XI convention of the Ukrainian National Women's League of America which marked its 30th anniversary, was held on 3, 4 and 5 of September 1955. The grand hall of Bellevue Stratford Hotel was adorned with the portrait of Princess Olga of Ukraine who embraced Christianity exactly 1000 years ago.

The convention was opened by Mrs. Anna Sywulak, chairman of the Convention Committee. The Presidium of the gathering included: Mrs. Peleshok (New York), Mrs. Charysh (Chicago), Mrs. Volker (Detroit), chairman and vice-chairmen, and Mrs. Lopatynska (Philadelphia), Mrs. Samokishin (Trenton) and Mrs.

States. And the press organ "Our Life" will likewise grow to be a strong publication which will serve the needs of all Ukrainian women throughout the world.

And furthermore — the organized action. We ought to familiarize the world with constructive distinctions of the Ukrainian woman, with her heroic struggle for freedom, with the rich culture of her people.

The free world must be aware of the price of liberty, of its worth and attainment for the peoples long deprived of this God's gift to humans. It must enlist in the actions to defeat the wicked imperialism and aggressiveness which is bent on invasion and enslavement. The same pertains to survivors of colonialism which is still extant in many corners of the globe for the mere sake of exploiting the weaker peoples by the stronger ones.

The free world is up till now largely in abeyance about the menace of bolshevism. Our members who had suffered under Soviet terrorism and had comprehended the essentials of bolshevism, should share their experiences with the women of the free world.

For only those who suffered under bondage, shall rightly appreciate the freedom.

Maria Bilak

Wisner (Philadelphia), secretaries. After the representatives of various organizations welcomed the convention, followed the reports of the Supreme Council.

In the afternoon Mrs. Natalie Pazunyak, B.S., read her paper titled "Princess Olga in the light of centuries." She presented in poetic images a vivid portrayal of the greatest of Ukrainian women in history. Olga's figure in the earliest Ukrainian statehood, the speaker maintained, displayed the manifestation of that independent position which has been held by the woman in our community throughout the history.

The banquet on Saturday evening was attended by around 200 delegates and guests. Addresses and greetings were delivered by Mrs. Lucy Milligan, of the National Council of Women of U.S., Mrs. Stephanie Savchuk, of the Organization of Ukrainian Women of Canada, Dr. Halina Lashchenko, of the Ukrainian Gold Cross, Dr. Maria Strutinska, of the Marian Society, Mrs. Stephanie Woehok, of the Providence Association, Dr. Walter Gallan, of the United Ukrainian American Relief Committee, Mr. Anthony Batiuk, of the Ukrainian Congress Committee and the Ukrainian Workingmen's Association, Mrs. Helen Shtogryn, of the Ukrainian National Association. Mrs. Adelaide Petruncio was the toastmistress.

An outstanding musical program was presented, with Miss Maria Polynyak Lysawyer, soprano, as soloist, Miss Alissa Buchyska, violinist, Eugenie Chapel-ska and Natalie Kotowych, piano accompanists, a female choir under Miss Irene Chuma of Philadelphia.

The next day, Sunday, the delegates gathered at the home office of the UNWLA where an exposition of pictorial arts and folk arts was arranged. In the main hall a lunch was served. Thereupon Mrs. Maria Bilak, UNWLA organizer, read an address on the present political situation in the world marking off the position of the

Ukrainian woman in the struggle of the Ukrainian people for freedom and independence. The main points of the address the readers will find in the leading article.

A review of the work of the Branches was then presented by Mrs. Stephanie Pushkar. It was based on the results of the questionnaires sent out months before by the Central Office to the Branches.

In the discussion that followed the main objectives concerned some proposed changes in the by-laws of UNWLA, campaigns to obtain new members, and obligatory subscription for OUR LIFE. These three problems were thoroughly discoursed upon. The by-laws which had been written, for the most part, some 30 years ago, and then altered about 8 years back, require implementation. This task was assigned to the Committee on By-laws under the chairmanship of Mrs. Ivanna Rozankovska. The committee is at present busy with its work. The plan for gaining a larger membership for UNWLA had been accepted at the X convention, and had been widely talked over at regional conferences of the Branches. It was now decided to continue the campaign, according to the project of winning more young members from among American-born girls as well as from the new immigration. It was also resolved that the chairman of the Youth Committee shall initiate a special action in order to proceed with a campaign to get new young members. In the drive to gain more members from among newcomers it was stressed that an emphasis ought to be placed on bringing into the fold of UNWLA more members from among the immigrants from Central and Eastern Ukraine. The subscription for OUR LIFE had not been so far obligatory to all members of UNWLA. It developed that only one third of the membership are subscribing for the magazine. It was now determined to follow the example of American women's organizations where a new member becomes a subscriber for the official press organ at the very initiation. However, some excep-

tions have been admitted where a member of the UNWLA may be exempted from subscription.

The third day of the Convention, Monday, was set apart for the election of the Governing Body of the Organization.

Mrs. Helen Lotosky was re-elected President by acclamation. The number of vice-presidents was increased from 5 to 6. The following ladies were elected Vice-Presidents: Mrs. Stephanie Pushkar (Philadelphia), Mrs. Catherine Peleshok (New York), Mrs. Pauline Budzol (Detroit), Mrs. Anastasia Charysh (Chicago), Mrs. Sophia Onufryk (Rochester), Mrs. Catherine Mural (Cleveland).

Others elected as members of Supreme Council are: Mrs. Lydia Lemishko, recording secretary; Mrs. Antonina Kulchycky, financial secretary; Mrs. Anna Sywulak, treasurer.

Elected chairmen of standing committees: Mrs. Cecilia Gardecka, Press; Mrs. Maria Bilak, Organizer; Miss Olga Shuster, Youth; Mrs. Janet P. Bencal, Public Relations; Mrs. Olena Hordynska, Welfare; Mrs. Ivanna Rozankovska, By-laws; Mrs. Zenovia Levitska, Arts and Exhibits; Mrs. Natalie Osinska, Culture; Mrs. Anastasia Volker, Scholarship; Mrs. Sophia Stryzak, Home Economics.

Elected members of Audit Committee: Mrs. Catherine Kuzma, Mrs. Maria Babiak, Mrs. Petrunela Peciuch.

Mrs. Lydia Burachinska remains the editor of OUR LIFE.

After the convention was closed the delegates sang the Ukrainian national anthem and the song of UNWLA.

There were 52 authorized delegates who participated in the Convention.

A very important accomplishment of the XI Convention of UNWLA is considered the publishing of two interesting books, one in Ukrainian, the other in English. The one in Ukrainian is a scholarly treatise on St. Olga, Princess of Ukraine, written by Rev. Isidore Nahayevsky. It was published by UNWLA to commemorate the 1,000th anniversary of

embracing Christianity by this famous ruler of Kievan empire. The other book, titled The Woman of Ukraine, was meant to depict truthfully, and as completely as it was possible for a small concise book, the role of the Ukrainian woman in history, notably in the struggle to maintain freedom and independence of her native land, as well as in the culture, literature, education. There is in the book a short sketch of history of Ukraine from its early beginnings and correct data on territory and population. Also information on Ukrainian settlements in the Free World is given in accordance with the most reliable sources. This little book, profusely illustrated, may best serve the purpose of informing American women, as well as American society generally, on the attainments of the Ukrainian woman over the centuries when she was impelled to participate in the hard struggle to maintain and preserve the tradition of her homeland.

Both books may be obtained from the Home Office of the Ukrainian National Women's League of America.

From the exposition of pictorial art of Ukrainian women painters — Halina Mazeppa: An old man and an old woman, an illustration for a fairy tale

EXHIBIT DURING UNWLA CONVENTION

On the occasion of the XI Convention of the Ukrainian National Women's League of America two exhibitions had been arranged in Philadelphia. They were both organized and set in order by the Convention Committee in the offices of UNWLA.

An exposition of pictorial art was in the large main office (conference hall). Thirteen women artists showed 33 of their paintings which represented various schools and techniques of work. The delegates viewed this showing of art with great interest, as the achievement which attested to giftedness and assiduity of our women artists. The Convention Committee bought one of the canvasses for the office of UNWLA.

Another exhibit presented two rooms fitted up in modern style yet adorned with articles of Ukrainian folk art. These were a regular living room and a dining room, like in an average American home. However, the curtains, draperies, table cloth, napkins, ceramic lamps were the products of Ukrainian handicraft, and thus the suite resembled the furnishing of rooms in Ukraine.

WITH BEST WISHES

for the

XI CONVENTION

of the

U. N. W. L. A.

from

Rochester, N. Y.

Dworsky Jewelers

688 Hndson Ave.

Sherelis Robert

Habza Stanley

Pukisz Mike

Kanapicka Michael

Gora Andrew

404 Hudson Ave.

Zarecki — Realtor

597 Hudson Ave.

У НАШІЙ ХАТІ

Подбаймо про снідання

Вже п'ятий рік Американський Інститут Домашнього Господарства проводить кампанію за краще снідання. Бо як воно не дивно — у країні харчевого обилля — більшість людей занедбує це. В ранньому поспіху дорослі особи проковтнуть

щось нашвидкуруч, а дитина, що їй завжди бракує апетиту, обходиться склянкою молока. І пропадає цінний харч, що його організм міг би зжиткувати.

Медичні й харчеві дослідники виказали, як дуже шкодимо собі тим. Вранці шлунок порожний, все тіло відпочало після сну. Кожний харч, сприйнятий тоді, добре зжитковується. Наш організм біжить, неначе добре наоливлена машина — справно й без перебоїв.

Коли ж снідання слабке або й ніяке, тоді організм це зараз відчує. До полуденку ще далеко і голодний шлунок домагається свого. Тоді звичайно заспокоюємо його чимсь тимчасовим — коржиком, або у дітей — чеколядою. Шлунок дістає поживу, але недостатню й односторонню.

Дослідники виказали, що люди, які їдять добре снідання — менше нервові, краще виконують працю і повільніше старіються. Діти ж, які їдять добре рано, виказують кращі успіхи у школі.

Тому всі американські чинники, що займаються прохарчуванням і наглядають за здоров'ям країни, — розпочали кампанію за кращим сніданням. Школи домашнього господарства втягнули це у свій плян навчання, дієтисти випрацювали окремі стравосписи, лікарі обгрунтували потребу цього харчування, харчові продуценти стали виробляти відповідні харчі. Американський Інститут Домашнього Господарства звітує в 5-ліття кампанії, що вона вже має певний успіх. Шкільні анкети виказують кра-

щий стан відживи не тільки у дітей, але навіть у молоді, яка себе найбільше занедбувала. Є слідне більше зацікавлення сніданковим харчем, а зокрема збут каш в останньому часі по-більшився.

У цій кампанії найцікавіше намагання зробити снідання дуже різноманітним. Бо й справді — коли снідання буде щодня те саме, тоді мимоволі пропадає охота до нього. Та й воно повинно складатись із різних складників, коли має добре відживити наш організм.

Ось кілька снідань, які поручає Інститут Домашнього Господарства:

1. Сок із помаранчі
Яєшня з двох яєць
Присмажений хліб (товст)
Какао
2. Сок із грейп фруту
Кукурудзяні платки з молоком
Присмажена родзинкова булка (товст)
Мус із яблук
3. Сок із сливок
Саджене яйце
Грубо крайна, присмажена шинка
Банан, молоко
4. Помідоровий сок
Каша з вівсяних платків із мармелядою і молоком
Присмажений хліб (товст)
Кава

Куховарські зшитки

МЯСИВА

ОВОЧІ й ГОРОДИНА

Упорядкувала Н. Костецька

замовляти в Централі СУА.

Ціна зшитка 60 ц.

3 листів до Редакції

Чому такий дівочий одяг?

Мене, як недавно прибулу з Європи дивує в Америці дитячий, дівочий та жіночий одяг у холодну пору року. Мої спостереження торкаються Нью-Йорку та стейту Нью-Джерсі з його великими та малими містами. В холодну пору тут хлопчики і мужчини ходять у черевиках на товстій підошві та довгих штанах. Жінки ж ходять у дощ і сніг у черевичках на тоненькій підошві з голими п'ятами, в тоненьких „найлонках“ і звичайно в коротеньких штанятках під спідничкою. Ще гірше зодягнені малі дівчатка. Двічі на день я зустрічаю свою внучку біля школи і тут пробігають мимо мене сотні малих дівчаток. Всі в черевичках, шкарпеточках і коротеньких спідничках і плащиках, так що голі ніжки видно, аж звідкіля вони ростуть.

Коли похолодніло, деякі з них зодягнули довгі штани. Але таки більшість, особливо старших ходить із голими ногами. Думаю, що жіноче тіло підлягає всюди однаковим законам, а щодо фізіології, то прошу лікарів мені відповісти. Мені здається, що через перестуду тендітних жіночих і мочових органів вони мусять хворіти. Через застуду бувають запалення нирок, яйників та матки. Врешті — чи не веде божевільна мода не тільки до жіночих недуг, а й до психічних захворювань?

Прошу в'яснити мені це питання, бо у мене є внучка, яка теж хоче ходити в мороз голоніж. Бабця

Зирк у тутешню кухню!

Восени ціна вепровини найнижча, а рівночасно якість її найвища. Товщ, що переходить через тканину мяса підвищує поживно-калорійну вартість, якої людський організм перед зимою потребує.

В Америці широко вживають на снідання присмаженої, перерослої солонини (бейкону), а віднедавна медицина признала й свинський товщ дуже здоровим — особливо для молоді. Вепровина куди багатша у вітаміну В, як інші м'яса, а кількість вітаміни Г у вепровині рівнорядна.

Тому в стравосписах помічуємо тепер більше вепровини, як давніше. Подають її у формі котлетів (чапси), біфштеків (стейки), печені, а навіть і варену. Як додаток до вепровини особливо годяться овочі, яблука, сливки й ананас.

Подаємо два типово-американські стравосписи на полуденок (ланч).

I. Вепровий стейк з ананасом

Броколі з голяндською підливою
Печена солодка картопля
Морожене з бросквинь

Потрібно:

Стейк завтовшки півтори цяля (інча) з сирі шинки
2 ложки муки
1 ложочка соли
¼ ложочки перцю
3 великі пластинки ананасу з пушки
3 ложки соку з ананасу

Натерти мясо мукою, сіллю й перцем. Вложити до огнетривалої посудини, покрити половинками пластинок ананасу. Полляти соком із ананасу, накрити щільно і пекти в рурі 350° півтори години.

II. „Свинки в подушці“

Зелена салата
Яблучний „пай“

Потрібно:

4 картоплі середньої величини
2 ковбаски
4 пластинки бейкону

Обмити і спарити окропом картоплі середньої величини. Вижолобити круглий отвір вздовж цілої і всунути туди

3 товариського життя США

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Подружній ювілей членки
42 Відділу

Дня 18. вересня у домівці США відбувся 40-літній ювілей подружжя п-ва Задорожних. П. Євгенія Задорожна є містоголовою 42 Відділу США.

По зборах Відділу членки вручили ювілятці квіти і дарунки. Голова США п. Олена Лотоцька і голова 42 Відділу п. Анна Бойко зложили привіт. Потім присутні відспівали „Многая літа“.

Ювілятка була зворушена і дякувала за таку несподіванку.

Голова Відділу п. Бойко піддала думку перевести збірку на Дім США. Перша зложила пожертву, а членки пішли її слідом і зложили 16 дол. Ювілятка від себе пожертвувала 5 дол. на пресовий фонд „Н. Ж.“

Наприкінці подано малу перекуску, при якій членки гуторили. Влаштуванням цієї зустрічі зайнялись членки пп. Мицишин, Стрижак і Бутрин.

Марія Демяник

Осінні тканини

Побідним походом вмашерував твід у нашу осінню гардеробу. Це давній наш знайомий, ще коли ми жили в суворішому кліматі. Його волохата поверхня м'яко достосовується до форм нашого тіла, дає йому зграбну лінію і хоронить від холоду.

Щоб зм'якшити його суворий вигляд, додають до нього оксамитні прикраси. Наприклад, до сірого плаща чорний оксамитний комір, або до синього костюми такі оксамитні вилоги. Тоді твідові нагортки більш елегантні, хоч не визбувають свого спортивного вигляду.

Але зверхне вбрання не обмежується твідом. Бо ж не всі люблять цю шорстку, вовняну тканину. Видно багато тонкої вовни і то в різнородних відтінках. Морська синь, макова червонь і м'який фіолет — це яркі краски, що ними міські красуні хочуть розяснити осінь. Але це краски для молодих і добре збудованих жіночих постатей. Хто не любить впадати в очі, підбере собі м'який сіро-синій відтінь або брунатно-ржавий.

ковбаску. Уложити в пательні, в якій печемо картоплю і пекти на 420° впродовж 45 хвилин, поки картопля не спечеться. Під час печення поливати соком, що його пускають ковбаски. Перед поданням покласти на кожну картоплю пластинку смаженого бейкону.

Та найпишнішою тканиною цього сезону є оксамит. Його виробляють тепер у таких різних відмінах, що його можна дібрати до кожної постаті. Правда, це верхне вбрання можуть дозволити собі лиш дуже стрункі жінки. Але в оксамитну суконку чи касак може прибраться і повніша пані.

СВЯТА КНЯГІНІ ОЛЬГИ

Жіночі організації вже почали переводити святкування 1000-літніх роковин хрищення княгині Ольги. Союз Українок Аргентини влаштував цю імпрезу дня 2. серпня. Свято відкрила голова США п. Ніна Онацька, доповідь про велику жінку нашої історії виголосила п. Л. Богацька.

Обіднання Українських Жінок в Сток-он-Тренті (Англія) перевело це свято дня 24. липня. Відкрила його голова гуртка п. Л. Голубович, а добре опрацьовану доповідь виголосив о. д-р Музичка. Слідували деклямації.

Жіноча Секція при ХОСоюзі в Курітібі, Бразилія, влаштувала це свято дня 7. серпня. Вступне слово виголосила голова Секції п. Ольга Горачук, а доповідь п. Лідія Тимочко. Діти членок підготували песку під орудою п. Анни Сербиненко. В інсценізації „Княгиня Ольга“ виступила в ролі княгині п. Наталя Осарчук.

МОЛОДИЙ ТАЛАНТ

Піянїстка Оксана Бризгун із Торонта дістала стипендію на літо до музичної школи в Бенфі. Там на підставі 6-тижневої праці вона здобула перше місце.

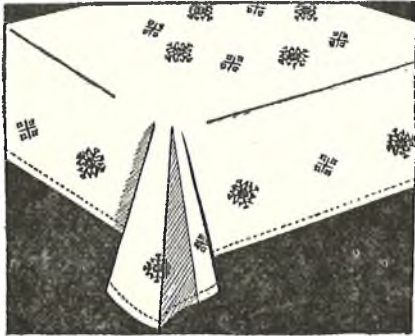

Українська вишивка

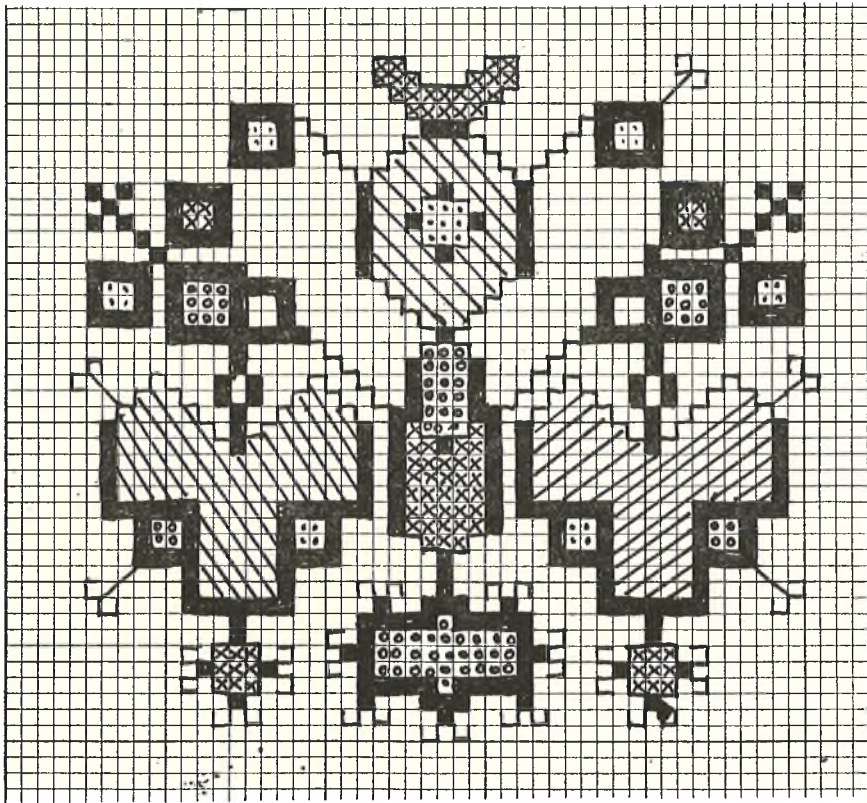
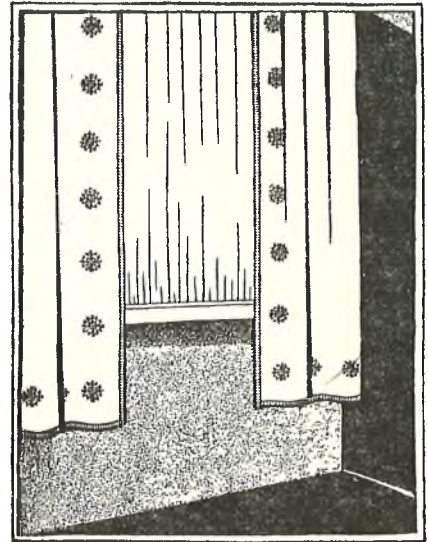
Вишиваний комплект

Восени розглядаємо критично нашу хату. Чим її доповнити як її відсвіжити? Хотілося б надати їй своєрідного вигляду, а такого можемо досягнути тільки українською вишивкою.

Вже давно мріємо про вишивані завіски. Легкі, прозорі, що впускали б багато світла в нашу хату. Їх не треба вишивати тяжкими зображеннями, що вимагають багато часу й труду. Покидати кілька вишиваних мотивів по краях і викінчити кольоровим рубцем „прутиком“. А ті ж мотиви повторити на скатерті, що нею застеляємо стіл. Це нам відразу розяснить хату!

Подаємо зразок такого комплекту. Великий мотив виступає у відступах на краю побічниць і поперечниці. Той самий мотив розкинений по середині і краях скатерті. Серединками мотиву прикрашені серветки.

ВИШИВАНІ БЛЮЗКИ

З НАЙЛОНУ Й БАТИСТУ

знайдете на кожну величину

в КООПЕРАТИВІ „БАЗАР“

822-823 N. Franklin St.

Philadelphia 23, Pa.

Буковинський взір

Буковинський мотив, виконаний хрестиками і стебнівкою. До вишивання вживати ниток Д. М. С. чорна ч. 310, хх хх червона ч. 478, //, золотиста ч. 726, оо, синя, ч. 797, помідорова ч. 947.

Численні запити наших читачок спонукали нас змінити подавання приписів. Останнє домагання з Австралії ще більше утвердило нас у тому, що господині потребують не тільки приписів, а стравописів. Нелегко уложити обід, що обіймав би всі потрібні складники!

Починаємо подавати обідний стравоспис із приписами. Цим разом вибираємо смашний „старо-краєвий“ обід осіннього сезону. Але згодом перейдемо й до легших обідів, що краще пристосовані до тутешнього клімату. А також подаватимемо стравоспис для гостей різних форм.

СМАШНИЙ ОБІД В ОСІНЬОМУ СЕЗОНІ:

- Юшка з городини
- Качка
- Салата з капусти
- Овочева салата

Потрібно:

- Подрібці з качки
- Городина: дрібно кроена фасолька, морква, зелений горошок, китички каляфіора, кусник біла салери
- 1 ложочка масла
- 1 ложочка муки
- 1 ложочка дрібно кроеної зеленої петрушки

Відкрити з качки крильця, шийку, шлунок, обмити, посолити і поставити варити одну годину. Перецідити і закинути покроєну дрібно городину. Коли городина змякне, зладити на маслі білу засмажку, розвести її водою і залити юшку. При кінці вкинути зелену петрушку і раз заварити.

Качка з начинкою

Потрібно:

- 1 качка
- 2 ложки масла
- сіль

До начинки:

- 3 яйця
- 1 булка
- 3 ложки тертої булки

- 1 ложка масла
- пів цибульки
- печінка з качки
- 1 ложочка кроєної зел. петрушки

Почистити качку, помити й насолити зверху та всередині. Лишити. Втерти масло з трьома жовтками. Намочити в молоці булку, обкромивши її перед тим зі шкірки. Витиснути, дати до жовтків і добре розтерти. Посікти печінку з качки і додати до маси, а на кінці усмажити на маслі пів цибульки і зелену петрушку. Вбити тугий шум із трьох білків, вимішати з масою. Додати 2—3 ложки тертої булки, посолити і легко вимішати. Цією начинкою начинювати качку в середині і зашити. Ніжки звязати легко до купи білою ниткою.

Помастити качку зверху маслом і вложити до пательні, підлявши води. Прикрити щільно срібним папером (станіолем) і поставити до печі на 350 ст. Води не давати багато, але перевірявати чи не википіло, підймаючи станіоль. Тоді доливати потрохи. Коли подуситься півтори години, зняти станіоль і пекти далі, поливаючи маслом, аж буде м'яка.

Салата з червоної капусти

Потрібно:

- 1 невелика головка капусти
- 2 ложки доброї оливи
- 1 цитрина
- зелена салата

Покроїти капусту в пасочки, кинути на киплячу воду і варити так, щоб не була зовсім м'яка. Відцідити воду, дати в миску й покропити цитриновим соком, мішаючи ложкою. Тоді вона знов відзискає свою червону краску. Лишити, нехай вистигне. Коли прохолоне, посолити, поцукрувати, додати 2 ложки доброї оливи. Додати ще цитрини до смаку. Салатирку вложити зеленими листками салати і там виложити червону капусту. Гарно виглядає, коли прикрасити її скибками помідорів.

Овочевий коктейль

Потрібно на 4 особи:

- 4 помаранчі

- 2 банани
- цукру до смаку
- 8 ложок вина Шеррі

Помаранчі й банани покроїти в кусники. Перемішати з цукром до смаку і влити вино. Застудити в ледничці і подавати.

НАШІ ПРИПИСИ

Де й як зберігаємо їх?

Пригадуються знищені стародавні зшитки в твердих обгортках, де вилиняли чорнилом записані куховарські таємниці. Але їх уже майже немає, бо хто віз їх із собою в таку далеку мандрівку? Появились нові зшитки, зладжені вже по дорозі. У них містяться приписи воєнного часу, туди вклеєні вирізки з газет або клаптики нашвидку записаних куховарських порад.

Але як це не вигідно! Тепер, коли час нашого куховарення обчислений на мінути й треба перечислювати нашвидкуруч пропорції! Хотілось би вже мати все краще упорядковане.

Сучасна американська господиня зберігає приписи в картоці. Це виявилось найвигідніше. У невеликій коробці стоїть ряд півтвердих картоників, переділених вистаючими карточками. На карточках, часто кольорових видніють написи: Салати, М'ясиво, Печиво, Лаконинки... І тоді, коли даного припису потрібно, легко знаходить його працююча рука.

Що містить на собі така карточка? Вона подає припис, здебільшого написаний на машинці. Внизу рукою господині подані до нього завваги, що торкаються виконання. Наприклад: вважати, щоб не присмажити. Або: товщ мусить бути дуже свіжий. Або: цукру треба давати дуже обережно.

Звичайно на карточці зазначено також, звідкіля той припис походить. Як мило згадати при такій нагоді своїх подруг або якусь стареньку тітку, що передали нам свій досвід. А вже й не кажучи про приписи, що походять із рідного дому!

Як кущик і павучок віддячилися мишці

У Галинім садочку був собі кущик, а під кущиком — нірка. У нірці жила мишка. Кущик похитував галузками, шумів листям, з вітриком розмовляв. А мишка у нірці смачно спала або сиділа під кущиком проти сонечка і вигрівалася. Гарно було!

Раз закрався до садочка гість із далекого поля, куцохвостий зайчик. Розглянувся: „Го-го! Скільки тут усіляких незнаних присмаків! Нові рослинки, нові галузки“. Бігає зайчик по садочку, тут відкусить листочка, там гризне галузку — випробує, чи смачне.

Прискакав і до нашого кущика, спявся дибки на задні лапки, досягає ротом найкращої галузки. А на галузці, під найбільшим листком, сидів павучок, мостився спати. Злякався сердега, що зайчик його разом із листочком схрупає.

— Ой, біда, біда! — закричав павучок. — Рятуйте!

Вискочила мишка з своєї хатки. Дивиться — кущик аж тремтить, жалко йому найкращої, найчепурнішої галузки. Стала мишка зайчика прохати-вмовляти:

— Пане Довговушенку! Вірте мені, цей кущик дуже-дуже несмачний. Навіщо вам псувати собі смак? Язик вам затерпне. Чи не краще вам наїстись усмак молодой соковитой капусти?

— Де, де вона? — запитав зайчик, що дуже любить капусту.

— На грядці, за тином! — показала мишка лапкою. І зайчик пішов собі на грядки смакувати капусту, кущика не зачіпав і галузка зосталася непошкоджена.

— Спасибі! — промовив до мишки кущик і поклонився їй своїм вершком. — Я тобі, добра сусідко, цього не забуду.

— Спасибі! — сказав павучок, махнув до мишки привітно лапкою, а потім зробив тонку міцну ниточку-павутинку і ще міцніше привязав свого листочка до галузки.

Минуло кілька місяців. На стала рання осінь. Першим на кущика зівяв той листочок, що під ним мешкав павучок. Був би відірвався від галузки, але держала його павутинка. Одно-го ранку вийшла мишка з нірки подивитись, чи не погубили діти на стежці солодких округин. Погода псувалася. Десь на недалеких горбах сидів осінній вітер, надув великі губи і дмухав так сильно, що в Галинім садочку хиталися всі дерева, кущики, галузки й листочки.

Вибігає мишка з-під куща, а назустріч — ох! ох! — кіт! Здоровий чорний котище з блискучими зеленими очима.

Мишка шасть у траву, але хвостика добре не заховала. Кіт скочив за мишкою, і його загребущі пазурі стали нишпорити в траві перед самим мишиним носиком. Мишка кинулась у другий бік, заховалась під невелику лопушину і стишилась. Кіт не бачив мишки, але чув шелест у траві, піднявся на задні

Прискакав і до нашого кущика, спявся дибки на задні лапки, досягає ротом найкращої галузки.

лапи і пильно дивився, куди б йому скочити.

— Мабуть, мені вже не бачити власної хати під кущиком, ні не хрупати солодких бубликів! — з жалем подумала мишка.

З безрадним трепетом дивився кущик на пригоду мишки. Загородив котіві дорогу галузкою, але це не помогло. Тоді кущик побачив, що біля зівялого листочка сидить павучок — той самий, що колись привязав листочка до галузки міцною павутинкою.

— Розірви павутину! Розірви!! Мерщій!! — зашелестів кущик.

Павучок був здогадливий хлопець. Умить зрозумів. Перекусив павутину і листок із шелестом упав на землю.

Ш-ш-ш! Фі-ю-ю! — виспівував осінній вітер. Його подих підхопив зівялого листочка і поніс по траві. Листочок зачіплявся за травинки і підстрибував, мов живий. Кіт подумав, що це втікає мишка. Мерщій кинувся в погоню за сухим листком. А тим часом мишка смик сюди-туди, сюди-туди й сховалась у своїй безпечній нірці.

Кущик радісно похитував галузками. Йому смішно було дивитись, як чорний кіт із зеленими блискучими очима, наздогнавши листка, пізнав свою помилку і засоромлений пішов додому. Кущик поглянув на зрадлого павучка і зашепотів йому над головою:

— За добро треба завжди віддячуватись добром!

Р. Завадович

Читайте збірку віршів
“ОЙ, ХТО ТАМ?”

Коштує 80 ц.

Пригоди горішка

Це був маленький горішок, весь зелененький, а на верхечку трошки рудуватий. Він ріс у лісі на зеленій гілці. А маму його звали ліщиною. Гарна, розложиста була ліщина, що широко розкинула свої віти з великим, карбованим листячком, серед якого ховались її діти-горішки. Ліщина одягала їх у ніжно-зелені пелюстки, як у суконочки.

Гарно жилося горішкам у мамі-ліщини. Рано їх вона напувала росою зі свого листячка, а через свої корінці та гілочки посилала їм із землі відживні соки. В день світило горішкам сонечко, цілувало їх руденкі голівки, привітно всміхалося та ніби казало:

— Ростіть, досягайте, маленькі! Осінь уже недалеко.

Вночі зірки так таємниче та ласкаво сяяли, ніби манили горішків до себе. Часто прилітав вітрець-пустун у лісок, гойдав маленьких на гілках, а мама-ліщина починала свою тиху пісеньку:

Шу-шу-шу, мої горішки,
Виростаєте, наливайтесь,
Сили набирайтесь!
Скоро вже настане осінь,
Ніде не сховається!
Як не зірвуть діточки,
То знайдуть вас білочки!
Шу-шу-шу, мої маленькі
У земельці ви ховайтесь,
Весни-сонця дождівайте!

Та горішки зовсім не розуміли, чому їм треба чекати весни, хоч іноді любили дрімати під мамину пісню. А один із них був дуже пустотливий. Звали його Крекі-Крак.

— І що то за нудна пісня, що мама співає! — пищав він. — Сонечко й вітер мені надокучили і надокучили навіть ті смішні зірки, що тільки моргати вміють! Я хочу побачити, який є світ і все, що в ньому є, а не тільки ліс!

А мама-ліщина тільки зідала:

— Шу-шу-шу, дурненький ти, синочку! Стережись краще, бо не зоглянешся, як попадеш у козубеньку до діток, або зірве

тебе ведмедик-ласун. Стережись-жись! Шу-шу-шу!

Та не слухався мами Крекі-Крак. Одного разу лісок наповнився незвичайним гамором. Через куці бігли діти з козубеньками в руках.

— Івасику, сюди, сюди, дивись, ось ліщина! Шукай горішків — гукнула білявенька дівчина і стала розгортати гілля.

Мама-ліщина тихенько прошепотіла:

— Шу-шу-шу! Ховайтесь!

Але Крекі-Крак був дуже цікавий. Він відразу виставив із листа свою рудаву голову.

— Знайшов, знайшов! — зрадів Івась і Крекі-Крак в одну мить опинився в руках у хлопчика та полетів у козубеньку. Згодом туди потрапило ще багато малих горішків.

Діти раділи, що назбирали їх багато і з веселими піснями повернулися додому. Вдома висипали їх до гарної миски. Похвалились мамі тим, що зібрали, частували її горішками та й самі теж їли їх.

Крекі-Крак із жахом дивився, як один по одному щезали його брати. Діти безжалісно трошили їм голівки великими щипцями, а ядро зі смаком зідали.

— Дайте і мені горішків, — попрохала мала Оленка. Вона не була в лісі. Швиденько простягнула свої рученята до мами, яка набрала цілу пригорщу горішків і всипала їх до малих Оленчиних ручок. Серед цих горішків був і наш Крекі-Крак.

— Пропав я! Зараз зість мене оце дівчисько! — подумав Крекі-Крак. Але раптом — стук-стук-стук! Покотився з Оленчиних рук Крекі-Крак і в одну мить сховався за ніжкою стола.

— Мамо, мамо! Горішок упав! — жалілась Оленка.

Мама подивилась під стіл, але горішка не знайшла.

— Ідж другий, а цей потім відшукаєш. Вже пізно, діти! Кінчайте з горішками. Треба лягати спати! — казала мама.

Тихо-тихенько лежак Крекі-Крак і було йому зовсім невесело. Не було тут ні неба, ні зі-

рок, ніхто не колисав його, як вітрець, і не шепотів, як рідна ліщина... Настала ніч. Діти вже давно спали. Крізь вікно заглянув місяць. Його срібний промінь нагадав горішкові рідний ліс і йому хотілось заплакати.

Раптом щось заворушилось. Із шпарки у підлозі виліз чорний цвіркун, прочистив лапками очка, розправив крильця і почав свою ніжну, тоненьку пісеньку: Цвір-р-р! Цвір-р-р!

Крекі-Крак виглянув із свого кутка. Цвіркун був подібний до коників, що їх добре знав у лісі Крекі-Крак.

— Може він буде добріший до мене, як оці злі дітиська, — подумав Крекі-Крак.

— Добрий вечір, пане! Чи не зможете мені показати, як вибратись звідсіля? Я хотів би повернутись до ліса, — сказав горішок.

Цвіркун подивився на Крекі-Крака.

— А ти як сюди потрапив? О, знаю, та ж діти сьогодні багато вас принесли з ліса. Погана твоя справа! Треба було триматись рідної гілки, а тут тебе люди не помилують! Нас, цвіркунів, вони не рушають, вони навіть люблять наші пісні, а вашого брата вони їдять та хіба найкращих із вас сховають на Різдво.

— А щож вони тоді зроблять із нами? — запитав несміливо Крекі-Крак.

— Що? — поворушив вусиками цвіркун. — Як на перший погляд, то нібито дуже гарно поводяться з вами. Загортають у блискучі папірці або фарбують вас, чіпляють кольорові стрічки та вішають поруч із іншими прикрасами й цукерками на ялинку. Засвічують на ялинці кольорові ліхтарики, співають, танцюють коло ялинки, втішаються нею — та це тільки один або два вечори...

— А потім?

— А потім усе здійсмають із ялинки і рсздають дітям. Цяцьками діти граються, а цукерки, яблучка, горішки...

— Зідають... — закінчив за

Цвіркуна Крекі-Крак. — О, ні, ні, не хочу я ні тих папірців, ні стрічок, ні ялинки! Допоможіть мені, дорогий пане, повернутися додому! — заплакав горішок.

— Трудно це, дуже трудно! Ну, та я спробую тобі вибратися із людської хати, а там забирайся в землю, дожидайся весни, бо до ліса далеко мандрувати. Тут виростеш великий, такий, як твоя мати. Я вже багато бачив таких, як ти, горішків. Гарні з них куці вирости... Цвір-р-р! Цвір-р-р! Ходи сюди, Цвірко! — покликав Цвіркун стару Цвіркуниху. — Бачиш, якось урятувався від дітей цей горішок. Допоможи мені вкочити його з хати в садок.

І заходились Цвіркуни котити горішок до великої шпарки в стіні, коло сінешних дверей. Довго мучився горішок та за допомогою добрих Цвіркунів вибрався на волю. Покотився горішок та й упав у м'яку землю коло огорожі. У садку було багато дерев і кущів і бідний Крекі-Крак трохи заспокоївся. А тимчасом минула ніч. Почало сходити сонце. Оглядився горішок і побачив на яблуні шпака.

— Пане Шпаку, може ви покажете мені дорогу до ліса, там де росте моя мама?

— Я? — здивувався Шпак. — О, ні, я не маю часу, мої діти мене дожидають. Мушу шукати їм поживи. Бувай здоров! — І

шпак полетів геть. Крекі-Крак лежав у землі і журився, що ніколи вже не побачить ліса, ніколи не почує маминої пісні... Раптом у садку з'явився незнайомий птах. Пір'я мав гарне, золоте, а на голові у нього був червоний гребінь. Затріпав крилами і голосно заспівав: „Кук-ку-рі-ку!“

— Спитаюсь я цього птаха! Може він мені щось допоможе, — подумав горішок.

— Пане, може ви знаєте...

Птах згорда глянув на горішка.

— А це що таке? Може це насіння, то я запрошу курочок до сніданку і досить нечемно дзобнув горішка в голову.

— О, Боже мій, і цей мене хоче зісти, — простогнав Крекі-Крак.

— Першзавсе мене звуть півнем, а по друге ти не надаєшся для нашого сніданку. Лежи краще та мовчи, як не потрапив на своє місце, — промовив сердито півень і почав розгортати землю коло огорожі, шукаючи поживи для своїх курочок. Він вигріб досить глибоку ямку, так що горішок скотився туди. Там було тихше і затишніше. А горішок був змучений усіми пригодами і захотів спати. Йому почулась рідна пісенька:

Шу-шу-шу, мої маленькі!

Засипаючи горішок глянув угору і побачив ліщину.

— Мамо, мамо! — крикнув він.

— Ні, горішку, я не твоя мати. Але я теж ліщина і, бачиш, якось расту тут. Не журись, лягай спати до весни. Додому далеко, не сила тобі повернутись. Виростеш і тут!

Бідний Крекі-Крак так стомився, що тільки встиг прошепотіти:

— Надобраніч, тіточко!

І заснув міцно-міцно.

Минула осінь, минула зима. Настала весна. Вибігли у садок діти. Коло огорожі виріс маленький, зелений кущик, що його раніш не було.

— Мамо, мамо, що то за квітка виросла коло огорожі? — запитала білявенька дівчинка.

— Дивись, та це ліщина! І

(Докінчення на 3 ст. обгортки)

Але Крекі Крак був дуже цікавий. Він відразу виставив із листя свою рудаву голову...

ВІДГУКИ КОНВЕНЦІЇ

Із листування, яке до цього часу надійшло до Централі СУА, видно велике вдоволення. Пишуть нам, що це була найкраща Конвенція СУА. Багата, добре продумана програма, взірцево переведена, дискусії мали дуже діловий характер. Час використано прегарно, без шкоди для яднної ділянки. Нова система звітування Відділів анкетами, показала практичною і дала точний перегляд праці СУА за два останні роки. Також друківані звіти членів Головної Управи були дуже помічні, головню при дискусіях. З радістю стверджуємо, що 30 років наполегливої праці дали на цій Конвенції вияв духової сили й єдності зорганізованого в СУА жіноцтва.

Дух Княгині Ольги, „предвісницї ясного сонця на Русі-Україні“, й дальше буде вітати над нами та просвічувати нам шлях у всіх наших починах у майбутньому.

**

Централья складає подяку п. проф. Марії Морачевській за артистично виконаний образ княгині Ольги, який був головною декорацією конвенційної залі, а тепер є приміщений у світлиці Централі. Рівнож дякує п. Морачевській за упорядкування виставки праць образотворчих мисткинь, яке вона так дбайливо перевела.

Централья дякує Комітетові XI. Конвенції СУА за образ кисти арт. малярки Катерини Кричевської „Жнива“, що його дістала в дарунку і який прикрашує світлицю Централі СУА.

**

Вже надруковано новий наклад Гимну Союзу Українок Америки, ноти на фортеп'яні і ноти для хору на три голоси. Розсилатиметься на бажання, ціна 50 центів.

**

Перші Збори нової Головної Управи СУА відбулися в неділю, дня 9. жовтня, в Домі СУА, де дискутовано і прийнято рішення над практичним переведенням плянів зроблених на XI. Конвенції, в ділянках усіх референтур.

Відповідні обіжники будуть вислані до Відділів у найближчому часі. На зборах кооптовано виховну референтку п. Марію Ржепецьку з Нью Йорку.

**

З нагоди XI. Конвенції — як завершення 30-літньої праці СУА — видано друком дві книжечки:

1. „Жінка України“ в англійській мові. Це інформативно-пропагандивна, багато ілюстрована книжка про українську жінку.
2. „Рівноапостольна Свята Ольга“, о. Д-ра Ізидора Нагаєвського. Книжечка ця видана в 1000-ліття прийняття християнства княгинею Ольгою. Ціна книжок по 1.00 дол. Побажанням Централі є, щоб усі члени СУА їх набули, а також закупили певне число книжечок для дарунку місцевим бібліотекам, як це було з творами Лесі Українки „Дух Полумя“.

**

Збіркові листи на сплату Дому СУА вже розсилаються до Відділів СУА. Датки від 1.00 дол. вгору будуть друковані в „Нашім Житті“.

**

ЦЕНТРАЛЯ ОДЕРЖАЛА від 22. липня до 28. вересня ц. р. Річна вкладка і Організаційний фонд:

Від. 11	Трентон	20.00	5.00
„ 20	Филад.	—	5.00
„ 26	Гемтремк	20.00	5.00
„ 33	Клівленд	20.00	15.00
„ 59	Балтімор	20.00	—
„ 60	Клівленд	40.00	10.00

Фонд Централі СУА:

Від. 2	Честер	70.00
„ 23	Дітройт	34.00
„ 26	Гемтремк	85.00
„ 33	Клівленд	150.00
„ 36	Шикаго	40.00
„ 45	Манчестер	26.00
„ 60	Клівленд	40.00
„ 63	Дітройт	15.00

Резервовий фонд:

Від. 2	Честер	10.00
„ 4	Нью Йорк	20.00
„ 10	Філадельфія	20.00
„ 11	Трентон	10.00
„ 20	Філадельфія	10.00
„ 26	Гемтремк	15.00
„ 28	Ньюарк	15.00
„ 33	Клівленд	30.00
„ 35	Озон Парк	30.00
„ 36	Шикаго	20.00
„ 60	Клівленд	20.00

На Дім СУА:

Від. 10	Філад., зб. на л.	34.00
„ 21	Бруклін 2 уділи	200.00
„ 36	Шикаго	10.00
„ 46	Філад., даток чл.	50.00
„ 60	Клівленд	25.00
„ 62	Сан Франціско	10.00
Г. Волянська, Філад., 3 уд.		300.00
А. Чорній, Балтімор 1 уд.		100.00
Зб. на 40-літті подр. Є. Задорожної у Філад.		16.00
Сестрицтво Н. З. 11 Від.		
Провідіння, Філад.		10.00
М. Чопик, Філадельфія		10.00
М. Слободюк, Ньюарк		10.00
А. Чорній, Балтімор		5.00

Фонд конвенційний:

Від. 3	Нью Йорк (даток)	10.00
„ 4	Нью Йорк	10.00
„ 11	Трентон	10.00
„ 20	Філадельфія	10.00
„ 22	Шикаго	10.00
„ 26	Гемтремк	10.00
„ 35	Озон Парк	10.00
„ 41	Філадельфія (даток)	10.00
„ 45	Манчестер	10.00
„ 47	Рочестер (даток)	10.00
„ 49	Бофало	10.00
„ 55	Флінт	5.00
„ 50	Балтімор	10.00
С. Онуфрік, Рочестер		10.00

С. Бернадин, Филад. (дат.) 10.00
М. Головінська, Филад. (дат.) 5.00

На вкладку до СФУЖО:

Від. 2 Честер 10.50
„ 23 Дітройт 5.10
„ 26 Гемтремк 15.00
„ 33 Клівленд 4.00
„ 36 Шикаго 6.00
„ 45 Манчестер 4.00
„ 59 Балтимор 5.00
„ 60 Клівленд 6.00
„ 63 Дітройт 2.25

На фонд „Мати й Дитина“:

Від. 11 Трентон 20.00
„ 16 Міннеаполіс 10.00
„ 19 Амстердам 68.00
„ 22 Шикаго 65.00
„ 24 Елизабет 21.00
„ 28 Ньюарк 90.00
„ 33 Клівленд 60.00
„ 36 Шикаго 35.00
„ 47 Рочестер 90.00
„ 60 Клівленд 25.00
„ 64 Нью Йорк 40.00

М. Чопик, Н. Йорк, зб. на поминках для бл. п. П. Зелеза 50.00
Т. Гасюк, Ютика 5.00

На Пресовий фонд „Н. Ж.“:

Від. 1 Нью Йорк 5.00
„ 28 Ньюарк 10.00
„ 59 Балтимор 5.00
М. Лисогір, Браервуд, 75.00
О. Подубинська, Маямі,

зб. на урод. Ангели Рій 7.00
Є. Задорожна, Филад. 5.00
К. Шемердяк, Шикаго 2.50
А. Ковалишин, Нептун 2.50
М. Голуб, Каламазу 2.00
К. Свергун, Торонто 2.00
А. Зубик, Торонто (дит. ст.) 2.00
С. Шкраба, Бербенк 2.00
М. Кальба, Дітройт 1.35
В. Петришин, Торонто 1.00
М. Савицька, Торонто 1.00
У. Терлецька, Шикаго 1.00
М. Данилів, Филад. 1.00
В. Брикович, Филад. 1.00
М. Вандзура, Шикаго 1.00
М. Михалович, Честер 40 ц.

На Фонд стипендійний:

Від. 36 Шикаго 20.00

На видання „Woman of Ukraine“
К. Шемердяк, Шикаго 2.00

Вкладка до Центрального Відділу СУА:

М. Семенина, Гемптон 6.00

З подякою

Антонія Кульчицька
фінансова секр.

Анна Сивуляк
касйєрка

Головна Управа прийняла зі щирою подякою дарунок п-ства Войтовичів із Дірборн, Миш., а саме народній стрій, в яким довгий час пишалась на різних українських імпрезах їхня доня Юлія, яка нещодавно упокоїлася в Бозі. Молода Юля була членкою 37 Відділу СУА в Дітройті.

**

Головна Управа дякує Філії СУА в Дітройті за старовинну сорочку, вишиту вирізуванням. Обидва, вище згадані дарунки призначені для Українського Етнографічного Музею СУА.

**

Гол. Управа СУА складає подяку п. Романові Луговому з Петерсону, Н. Дж., за пожертву 200 штук Різдвяних карток на пресовий фонд „Нашого Життя“.

**

Централа просить Відділи вирівняти, в можливо найкоротшому часі всі залежності за 1955 рік, а також за попередні роки.

**

Зміна адреси коштує 10 центів, які можна надіслати готівкою, або поштовими значками в листі. Просимо цього маленького зобов'язання не забувати.

**

В цьому році 25-літній Ювілей існування святкують Відділи: 21-ий в Брукліні дня 23. жовтня і 27-ий в Пітсбургу дня 16. жовтня. На обидва Ювілеї запрошено Голову СУА Олену Лотоцьку.

За Екзекутиву СУА:

Лідія Лемішкова, секретарка

ХІ. КОНВЕНЦІЯ СУА

Збори Головної Управи

Дня 2. вересня відбулись у готелі Белвю-Стретфорд річні збори Гол. Управи СУА. Проводила ними голова Централі п. Олена Лотоцька.

Обговорено програму Конвенції, в якій зроблено — на пропозицію молодечої заступниці голови п. Ольги Шустер — деякі пересунення. Дальшою темою нарад були проекти Головної Управи для Конвенції, її комісій та майбутньої управи.

Перший день нарад

Конвенцію відкрила голова Конвенційного Комітету п. Анна Сивуляк дня 3. вересня о год. 10.15 рано. Відмовивши молитву, зала вибрала президію зборів: пп. Катерина Пелешок, голова, А. Хариш і А. Вокер, заступниці голови, пп. Н. Лопатинська і Н. Самокішин, секретарки укр. мовою, А. Візнер, секр. англ. мовою.

Одночасно устійнено комісії. Верифікаційна: пп. Середа, А. Кульчицька, М. Ясінська, З. Левицька, М. Бабяк. Звітова: Ст. Пушкар, І. Рожанковська, С. Микитка. Номінаційна: пп. І. Бенцаль, А. Сивуляк, К. Мураль, С. Гут, М. Процик, І. Подола. Резолюційна: Л. Бурачинська, О. Шустер, М. Демидчук, М. Стефанів, С. Онуфрик. Проекти: пп. М. Біляк, П. Будзол, А. Бойко.

Конвенція прийняла запропонований порядок нарад. Із залі запропоновано вислати привіт сеніорці жіночого руху Олені Кисілевській і запротестувати проти вивозу української молоді до Казахстану. Оба внески зала прийняла оплесками.

Слідували привіти від уста-

ІЗ ХІ. КОНВЕНЦІЇ СУА У ФІЛАДЕЛФІЇ:

Президія Конвенції. Зліва: п. А. Вокер, п. С. Пушкар (промовляє), п. К. Пелешок, п. О. Лотоцька.

From the XI Convention of UNWLA. — From left: Mrs. A. Volker, Mrs. S. Pushkar (speaking), Mrs. C. Peleshok, Mrs. H. Lototsky

нов: від Визвольного Фронту Жінок п. Юрченко, від Національної Ліги Жінок п. Шавар, від Централі ОДВУ п. Шекерик, від ОБВУА п. Поритко, від Організації Гетьманців д-р Бачинський, від Г-ва Інженерів інж. Сірий, від 11 Відділу „Провидіння“ у Філадельфії п. Дурановська, від ОБВУА, Філадельфія, д-р Рибак, від ОДВУ, Філадельфія, п. Семянчук. Від Об'єднання Українських Жінок Венесуелі зложила привіт недавно прибула звітниця п. Евфрозина Бережна. Відчитано текст телеграми для О. Кисілевської.

О год. 2 мгр. Наталя Пазуняк відчитала доповідь „Княгиня Ольга у світлі віків“. В гарній поетичній формі представила вона присутнім найбільшу постать нашої історії, що зуміла сполучити у своєму житті принцип християнства і принцип державности. За її панування Україна оформилась у державну націю. Дух княгині Ольги незримо вітає над усіма державницькими починами української жінки і в цю хвилину нехай осяє нас своїм вогнем.

Слідували звіти Гол. Управи. Звітували — голова, чотири заступниці голови, секретарка фі-

нансова і касієрка, референтки суспільної опіки, виховна, культурно-освітня, статутова, зв'язків, преси й видавництва, нар. мистецтва. Як референтка Комітету „Мати й Дитина“ звітувала п. А. Рублева. За Контр. Комісію промовила п. Пецюх і поставила внесок на уділення абсолюторії.

Відчитано письмові привіти від п. Ольги Петлюрової, президента УН Ради д-ра Витвицького, від п. Олени Кисілевської, від Пласту, від СУМА, від ОУЖ у Німеччині, від УРДП у Нью Йорку, від ОУЖ в Англії, від Осередку Укр. Культури й Освіти у Вінніпегу, від Ліги Укр. Кат. Жінок у Канаді, від Організації Чеських Жінок у ЗДА, від Злучених Жіночих Організацій Дітройту, від Карпатського Союзу, від різних Відділів СУА, що не могли вислати делегаток, від п. І. Павликовської з Канади і п. Катерини Хомяк із Дітройту.

О год. 7-й закрито наради з огляду на бенкет, що відбувся того ж дня.

Другий день нарад

Другого дня відкрито наради о год. 2.30 по полудні. На внесок п. Вокер рішення більшістю

голосів, що з привітаними від Відділів виступлять лиш ті делегатки, що самі бажають. Привіти зложили делегатки 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 17, 22, 28, 46, 47. При привітах зложили пожертви: 1 Відділ 5 дол. на прес. фонд., 3 Відділ 10 дол. на видатки Конвенції, 10 Відділ 34 дол. на Дім СУА, 20 Відділ 10 дол. на прес. фонд., 41 Відділ 10 дол. на видатки Конвенції, 46 Відділ 50 дол. на Дім СУА, 47 Відділів 10 дол. на видатки Конвенції.

3 черги прочитала доповідь орг. референтка СУА п. Марія Біляк. Вона накреслила сучасну політичну ситуацію у світі та місце в ній української еміграції, а української жінки зокрема. Струнко побудованою аргументацією вона давала кожній членці СУА змогу включитись у це завдання. З великою увагою слідувала заля за ходом доповіді. Короткий витяг її думок подаємо на іншому місці.

3 черги виступила голова звіткової комісії п. Стефанія Пушкар і дала перегляд праці Відділів, устійнений на підставі анкети. Цікаво було послухати чим котрий Відділ відзначається в праці. Звіт цей подаємо на ст. 2-й. Побажання Відділів подамо в черговому числі.

Перегляд проектів, що їх висунули Окр. Зізди та окремі Відділи подала голова комісії проектів п. Марія Біляк.

Дискусія

Дискусія розгорнулась у трьох головних напрямках. Це були організаційні справи, журнал „Наше Життя“ і фінанси СУА. Подамо важливіші з висловлених думок.

Виховні референтки повинні бути суб-референтурою культ.-освітнього відділу (п. Подубинська), Конвенція повинна відбуватись щорічно (п. Горін), Окружні Ради повинні плекати тісний зв'язок із Відділами (п. Бенцаль), малі Відділи не повинні платити тих самих оплат до Централі, що великі (д-р Єржковська), треба притягати передплатниць „Н. Ж.“ у членство СУА (п. Демидчук), Відділи замало цікавляться співпра-

цією й участю в УКК (д-р Єржковська). Деякі з цих справ відбилися у резолюціях Конвенції. Однак найважливішим рішенням у цій ділянці можна вважати створення комісії молодечих Відділів, що розглядає приєднання тут народжених і програму праці для них (внесок пп. Вокер і Сивуляк).

„Наше Життя“ викликало живий відгук, як щодо змісту, так і щодо його господарської сторінки. За поширенням літературної частини та статей про жіночий рух висловились п. Стефанів (1 Відділ). Зокрема вона висказала побажання, щоб журнал поширював ідею релігійної й політичної толеранції, якої так бракує нашому суспільству. За поширенням англійської сторінки була п. Подубинська (17 Відділ). На її думку, в кожному Відділі повинна бути пресова референтка, що дбала б про поширення журналу. Але Ольга Шустер, молодеча містоголова, поставила далі йдучий внесок. Передплата журналу повинна бути о-

бовязкова, як воно буває по американських організаціях. Даліше О. Лотоцька, голова СУА, піддала гадку, що може б Відділи подбали на місцях про оголошення для журналу, найкраще річні або піврічні. За міщенням усіх звідомлень станиць Комітету „Мати й Дитина“ висказалась п. Костинюк (47 Відділ).

Всі побажання, висловлені в дискусії, прийняла редакція журналу, як вказівку на майбутнє. Внесок про обовязкову передплату журналу прийнято одностайно з углядженням, що в деяких випадках членка може бути звільнена від цього.

У ділянці фінансів порушено заборгування Відділів (п. Макух). Тут Ольга Шустер піддержала проєкт Дітройту, щоб Центральна щороку подавала Відділам бюджет і на підставі цього вимагала точного вичакування вкладок. Найбільше уваги присвячено в дискусії Домові СУА. Делегатки домагались, щоб було запропоновано, скільки кожен Відділ і поодинокі членки вплатили на

Дім СУА, що й господарська референтка обіцяла зробити. Пані Стрижак (41 Відділ) і п. Бойко (42 Відділ) радили оподаткувати членство по 1 дол. на ту ціль. П. Костинюк (47 Відділ) піддала гадку видрукування цеголок, бо тоді можна зібрати пожертви й поза Відділами СУА. Голова СУА п. Лотоцька вказала на ще одну можливість. Відділи мають покладні гроші, які несуть малий процент. Коли б ті гроші позичити на сплату дому СУА, то Центральна не мусіла б платити високого проценту моргеджу. Позички є забезпечені.

Інші ділянки праці СУА порушувались лиш поодинокими делегатками. П. Сивуляк, голова Окр. Ради в Філадельфії, порушила справу стипендій. На її думку цю референтуру повинна обняти тут роджена членка, що мала б за завдання перевірити великі можливості стипендій, що їх дають американські установи.

Суспільна опіка СУА знайшла відгук у побажаннях (п. Рожанківська, 64 Відділ СУА), щоб

ІЗ ХІ. КОНВЕНЦІЇ СУА У ФІЛАДЕЛФІЇ:

Група делегаток і гостей Конвенції у городі СУА: Перший ряд, навколішках: Мгр. Н. Пазуняк, М. Зілінська, С. Микитка, Л. Слободюк, Л. Лемішкова, А. Макух, М. Стефанів, Я. Збир, Ю. Смарш. — 2-гий ряд, сидять: А. Гливяк, А. Рублева, К. Кузьма, О. Гординська, З. Терлецька, М. Чайковська, О. Лотоцька, М. Ясінська, П. Будзол, Д. Горбусь, К. Пелешок, М. Бабяк. — 3-тій ряд, стоять: М. Вишивана, п. Парашак, Н. Осінська, Л. Бурачинська, І. Бенцаль, З. Левицька, А. Бойко, Н. Лопатинська, С. Шуховська, О. Костинюк, А. Мельник, С. Онуфрик, К. Гіль, І. Петик, О. Блавацька, Н.Н., О. Климишин, Н. Н., Е. Мандро, П. Пецюх, М. Мельник, Е. Бережна, Ю. Тершавська. — На горі стоять: С. Пушкар та О. Сердюк.

From the XI UNWLA Convention at Philadelphia — A group of delegates and guests in the garden of UNWLA

Централа зосередила в своїх руках усі грошові пересилки Відділів для залишенців. Дотепер ідуть через її руки тільки гроші для навчальних станиць. У тій ділянці вже є упорядкована й громадська контролія. Але окрім того йде безліч випадкових посилок, що обділюють одні станиці за багатого, тоді коли другі не дістають нічого.

П. Рожанковська, що є статутовою референткою СУА, відповіла також на всі побажання організаційного характеру. На її думку статут СУА вимагає основних перемін. Змінювати одну чи другу постанову недоцільно. Найкраще було б зладити проєкт переміни цілого статуту і розіслати його Відділам до перегляду і завваг. Тоді шойно чергова Конвенція зможе ухвалити зміни.

Культ.-освітня й виховна ділянка теж зібрали кілька цікавих завваг. П. Пушкар, перша заступниця голови, піддала гадку, щоб святкування 1000-них роковин християнства в Україні слід переводити в порозумінні з громадою. Якщо в місцевості є ініціатива влаштувати таке свято, тоді жіноцтво повинно прилучитись до того. Коли ж такого немає, тоді жіноцтво повинно перевести таке свято.

Обі референтки ділянок п. Онуфрик і п. Климишин широко обгрунтували, чому саме виховна референтура є потрібна. Колиш у рідному краю, де діяли свої школи, це не було пекучою потребою. Але тут, де українська мати хоче зберегти свій виховний вплив та національну свідомість дитини, організація мусить їй у тому допомогти. В цій праці не маємо ще вироблених методів і тому треба шукати шляху й способу, а цього може доконати тільки окрема референтура.

Третій день нарад

П. З. Левицька подала звіт верифікаційної комісії. На Конвенції було присутніх 52 делегатки, що репрезентували 34 Відділи. Окрім того є 19 членів Головної Управи, отже управнених до голосування є 71 осіб.

Членка Контр. Комісії и. Пес-

цюх поставила внесок на уділення абсолюторії Гол. Управі, що й присутні перевели.

Згодом голова номінаційної комісії п. Бенцаль прочитала листу кандидаток до нової Управи. Пропозицію вибрати головою п. Олену Лотоцьку заля зустріла оплесками. Як заступниці голови увійшли до Управи: Стефанія Пушкар, Філадельфія, Катерина Пелешок, Нью Йорк, Павліна Будзол, Дітройт, Анастасія Хариш, Шикаго, Софія Онуфрик, Рочестер і Катерина Мураль, Клівленд. Рек. секретаркою обрано п. Лідію Лемішку, фін. референткою п. Антоніну Кульчицьку, касієркою п. Анну Сивуляк, орг. референткою п. Марію Біляк. При виборі культ.-освітньої референтки висунено дві кандидатки — пп. Наталю Осінську з Ньюарку й Уялну Терлецьку з Шикаго. Одначе у виборі перерішила близькість до Централі, якої та референтура вимагає. Тому п. Терлецька відступила від своєї кандидатури. Реф. суспільної опіки стала п. Олена Гординська, статутовою п. Іванна Рожанковська, стипендією п. Анастасія Вокер, нар. мистецтва п. Зеновія Левицька, звязків п. Іванна Бенцаль, пресою п. Кекилія Гардецька, господарською п. Юлія Стрижак. До Контрольної Комісії увійшли: пп. Петронеля Пецюх, Марія Бабяк і Кузьма. Головою комісії для молодечих Відділів вибрано п. О. Шустер.

До Гол. Управи включено також редакторку „Н. Життя“ п. Лідію Бурачинську. Виховної референтки номінаційна комісія не запропонувала й вона буде кооптована пізніше.

Іменем резолюційної комісії прочитала резолюції п. Лідія Бурачинська. Їх доповнено з залі ще декількома внесками, які присутні прийняли одностайно. Голова Організації Українок Канади п. Стефанія Савчук передила прощальний привіт (перший раз промовляла на бенкеті) й побажала успіхів нововибраній управі. П. Сивуляк подякувала від імені Конвенційного Комітету Президії Зборів за уважне переведення Конвенції. Но-

вовибрана голова Олена Лотоцька представила делегаткам нововибрану Управу й обіцяла, що не заведе їх сподівань.

Відспіванням національного гимну й гимну СУА XI. Конвенцію закінчено.

Вичислення дальших привітів, що були відчитані на Конвенції, подамо в черговому числі.

ДІТРОЙТ, МИШ.

Праця Філії СУА

В дні 17. червня 1955 відбулись Загальні Збори Філії СУА. Заступлені були майже всі Відділи. Звіти з діяльності Філії: голови п. Ольги Шустер, секретарки: п. Марії Слюсарчук, фінансових референток: пп. Марії Цісарук та Оксани Ткачук, референтки народного мистецтва: п. Ірини Козаченко та інших, давали образ, який великий вклад у наше громадське життя, а зокрема в життя нашого міста вкладає жіноцтво з Союзу Українок. Всупереч крикливим голосам жіноцтва, яке шукає собі інших організаційних форм і роблячи ту саму роботу, але на іншу славу не уважає за свою повинність належати і працювати з нами в загально жіночій організації, — Союз Українок охоплює чим раз ширші круги завдяки громадській поставі до всіх проявів суспільного життя. В Союзі Українок може знайти працю і вдоволення кожна жінка, якої б вона не була професії і якого світосприймання. Такі різноманітні можливості, які дає статут Союзу Українок, не може дати жінці ніяка інша організація. Тут ніхто не диктує нам, якими дорогами вести діяльність, ніхто не криється за нашими плечима. Ідемо за потребами нашого громадського життя, даючи чесну і жертвенну працю поверх сімдесят літ. Українська жінка Союзу Українок в Україні і на еміграції, дає доказ своєї зрілої постави у всіх моментах суспільного життя нашого народу.

І коли ми, заслухали звіти із праці Філії Союзу Українок у Дітройті, мусіли ствердити, що йдемо вгору і за собою залишаємо жертвенно й чесно проробле-

ний шлях. Усі референтки, звітуючи, пересували перед нами, як на фільмовій ленті, великий і широкий діянозон різноманітної діяльності Філії, почавши від дрібних моментів організаційної праці, які звязували подекуди Філію із низовими Відділами, почерез ряд імпрез культурного значення і рівня, пропагування народного мистецтва та збереження його зразків, які вже сьогодні мають музейну вартість, репрезентацію жіноцтва та виборювання для того жіноцтва належного місця в суспільності, — аж до участі у великим ділі, а саме організуванні катедри української мови на університеті у Дітройті.

Коли ми, учасниці загальних зборів, взяли те все до уваги, то не ставили навіть інших кандидаток до проводу Філії, а тільки доповнили минулорічний.

І так провід Філії СУ у Дітройті є тепер у такому складі: Ольга Шустакевич — голова, Анастасія Королишин — заступниця голови, Марія Слюсарчук і Марія Чериба — секретарки, Марія Цісарук і Оксана Ткачук — фінансові референтки, Ольга Макар — виховна реф., Павлина Будзол і Небоженко — господарські реф., Дарія Бойчук — реф. преси. Контрольна Комісія — Катерина Хомяк, Олена Климишин.

З великими плянами про будучу працю Філії входимо в новий рік діяльності.

Пресова референтка

ШИКАГО, ІЛЛ.

Контест куховарення

Заходом Electric Living Institute в Шикаго відбувся міжнародний контест варення. Запрошено до участі 24 національності, але з причин досі не в'яснених, українців не могли знайти.

Кожного дня група одної національності варила свої найбільш уживані страви. Як тільки в пресі появилось звітлення з контесту, голова 22 Відділу п. А. Хариш завдала собі труду, щоб цю справу в'яснити. Після численних телефонів і зустрічей,

22 Відділ США в Шикаго взяв участь у контесті варення. Посередині X. ряду голова Відділу п. Анастасія Хариш.

знайдено місце і для „впертих“ українців, хоча контест уже був замкнений. Призначено на те день 23. серпня. Впродовж одного дня п. Хариш і містогорова 22 Відділу п. У. Терлецька зібрали членок. Це не було легкою справою, бо ж це був вакаційний час. До контесту станули такі членки: пп. П. Боднарчук, М. Ванджура, А. Древницька, Н. Камянецька, М. Курица, З. Литвинишин, М. Леськів, А. Прокопів, Я. Пешин у заступстві своєї мами п. І. Подоли, Р. Сидорик, А. Самбірська, С. Соколовська, У. Терлецька і П. Яворська. Всі дуже гарно виглядали у вишиваних блюзках і суконках. Численно зібрана публіка приглядалась варенню, а багато записувало собі приписи.

Зварені страви мало провирити журі, у склад якого увійшли: пп. А. Брудна (36 Відділ США), К. Шемердяк (12 Відділ США) і Л. Поготовко, госп. референтка 22 Відділу США. Їх рішення було нелегке, бо всі страви були дуже смачні. Щоб виключити сторонничість, вони були позначені тільки числами. Усі варили те саме: вепрову печеню, голубці й вареники різного роду. Остаточо вибрано, як найсмачніші — страви п. Я. Пешин, яка тим самим виграла для 22 Відділу в

нагороду гарну електричну кухню. П. Пешин буде репрезентувати українців в остаточному міжнародному варенні, де будуть пекти „пай“. Треба підкреслити, що п. Пешин — тут народжена й варення українських страв навчилась від своєї матері. Тому це вирішення для молодої господині має подвійне значення.

Кухня, яку виграла п. Пешин, буде розграна на вигравці, а гроші призначені на фонд домівки США у Шикаго.

Другого дня увечорі п. Пешин виступала на телевізії, де показувала свої страви і пояснювала їх спосіб варення, а при тому знайшла місце сказати щось про Україну.

Американська преса подала докладний опис контесту і приписи варених там українських страв.

Ми дуже вдячні нашій голові, що не жаліла труду, щоб добитись нашої участі в контесті. Він показав вироблену матеріальну культуру нашого народу та засвідчив про те, що українське жіноцтво в Шикаго живе і працює серед американської спільноти. Окрім матеріального успіху контесту багато американців довідалися з цієї нагоди про Україну і українців.

Д. Б.

Заспівай, Бояне

(Закінчення)

„Ой, полечу я зозулею,
Та помчуся по синім Дунаю,
Сяду-впаду край річки Каяли,
Та обітру князеві криваві
На хоробрім його тілі рани.“

Ярославна близька нам тим, що в ній живуть вічно незмінні почування з вічного кола життя: вірність своєму дружині і туга за ним і сином, за тими милими її серцю, які кожну хвилину можуть покласти свою голову за батьківщину. Ця туга всесвітня. Вона почалась, як почалося життя і триватиме поки це життя існує. І тому вона близька серця кожної людини. І тому була, є і буде завжди близька людям Ярослава, що несе в собі цю тугу всіх жінок в минулому, сучасному і майбутньому і світить перед нами світом вірності і любові. Бо в ній біль, туга але й покора перед обов'язком дружини і матері. Невідомий автор “Слова о полку Ігореві” чудово описав ці почуття нашої вірної Пенелопи, дружини трагічного

героя нещасливого походу на половців. Це був час, коли ще звучав у серцях людей наших наказ боротьби за батьківщину: “За землю руську, за рани Ігореві”.

Серед визначних жінок князівської доби, ім'я якої нам зберегла історія, маємо ще один тип ЖІНКИ-ПРАВИТЕЛЬКИ — княгиню Анну Романову, другу жінку князя Романа Галицько-Волинського, про якого пише Галицький Літопис: “Ума мудростею ходя по завітам Божим, устремився він на поганих, як лев”. Про походження княгині Анни, так само як і про походження княгині Ольги, думки істориків розходяться. Одні вважають її родичкою візантійських цесарів, другі — сестрою угорського короля Андрія II, треті, що вона з волинського боярства. І, мабуть, це останнє найбільш ймовірне. Князь Роман загинув у бою з польським князем Лешком, а вона лиши-

лась у Галичі 24-х літньою удовою з двома малими дітьми: 3-х літнім Данилом і 1½ річним Васильком. Користаючись її молодістю та недосвідченістю і малолітством її синів, інші князі старалися загарбати її землю. На Галич, що був тоді людним, галасливим і багатим містом, до якого зіздилися купці з товарями з Греції, Болгарії, Угрів, Чехії, Німеччини, Італії і ні., пішов київський князь Рюрик, з другого боку ішов Ігор Новгородсверський, чоловік “Ярославни”. Знову ж бояри, перелякані численним військом Ігоря, хотіли її з дітьми видати Ігоревичам, та вона кидає княжу палату, уряджену з великою розкішшю, і втікає з дітьми через ліси передосягнена за селянку. В подорожжя вони переносять усякі поневіряння, поки врешті знаходять захист на Волині, в Володимирі-Волинському. Є перекази, що Ігор загрожував спалити місто Володимир-Волинський, якщо мешканці не видадуть княжат. Тоді Анна з дітьми втікає з Володимира до Кракова. Волинське князівство розшматували. Княжило тоді вісім дрібних князів. Але згодом мешканці міста Берестя самі попрохали княгиню Анну з дітьми до себе княжити і ціле місто з радістю зустріло її приїзд. Це було 1209 р. Через деякий час княгиня Анна вирішила до Кракова до князя Лешка послів зі скаргою, що інші князі мають багато, а вона з двома синами тільки Берестя. Лешко дав Василькові Белз. Потім своєю дипломатією Анна добилась того, що сини її дістали Володимир - Волинський. Коли діти вирости, вона пішла в монастир. Але й далі мала великий вплив на синів. Данило погодився на союз із папою і коронування тільки після того, як “убеди Данила мати його”, як каже літопис. Ця енергійна і відважна жінка добилась того, що визнали права її синів, і без війська і битв поновила державу Романа. Вона користувалась великим авторитетом в очах бояр, які вірили їй так само, як колись княгиня вірили в мудрість княгині Ольги.

ГЕМТРЕМК, МИШ.

Вечерок у честь уступаючого уряду

Згідно з традицією 26 Відділу СУА ім. Ольги Басараб влаштовано дня 12. лютого вечерок, що є доказом признання й подяки членкам управи, які трудилися у Відділі. У шкільній аудиторії нововибрана голова п. Марія Бережанська привітала присутніх та передала провід гостини п. К. Хомяк. „Товстмастер“ подала коротко, але дуже ясно огляд цілорічної праці кожної членки. Згадала також про працю Комітету „Мати й Дитина“, що вже п'ятий рік веде допомогову акцію, а в тому році зібрав поважну суму на допомогу залишеним. Згодом покликано до слова всіх присутніх, які висловлювали свої думки про корисну працю нашого Відділу. У міжчасі подано каву, яку приладила голова комітету підприємства п.

Юлія Кульчицька зі своїми членками. Навязалась дружня розмова. Під час того п. Т. Стельмах вказала на теперішній стан журналу „Нашого Життя“, що впродовж кількох літ гарно розвивується, але все ще потребує нашої підтримки. Тому пригадала вона, щоб усі членки його передплатили, а одночасно попрохала присутніх зложити на пресфонд. Збірка дала 25 дол., що їх зложили такі особи: по 1 дол.: К. Кобаса, Т. Стельмах, М. Березюк, К. Хомяк, М. Васько, М. Бережанська, К. Бук, О. Климишин, А. Стецько, М. Шандак, Т. Голенда, А. Демян, Горбусь, М. Федорак, Ю. Прибила, А. Ганиш, Ю. Кульчицька, а Ст. Заплітна і Котович дрібними. Каса доложила 7 дол. Вечір пройшов у гарному настрою, але пізна година пригадувала, що треба розходитись. Голова п. Бережанська наприкінці подякувала всім за присутність. Т. Стельмах

Вісті Комітету „Мати й Дитина“

Ми вже подавали звіт про працю станиці „М. і Д.“ у Ньюарку, що діє при 28 Відділі США. Тепер наспіло знов звіт про працю станиці, що вказує на нові можливості праці.

У червні 1953 на сходах 28 Відділу виринула думка, щоб знайти українські родини, які зобов'язались би платити по 25 ц. на допомогу дітям залишеним у Німеччині. У серпні т. р. пішли вже збірщиці з листами між людей. Ясно, що ніхто не відмовив такої дрібної жертви! Навіть знеохочували нас, що в такий спосіб нічого не зберемо й наша акція не розвинеться. Однак ми стояли при тому, що не хочемо більше, а тільки того, щоб кожен дав і своїм зобов'язанням усе пригадавав собі, що там лишилися старі, хворі і багато таких, що такої допомоги дуже потребують.

Праця станиці почала розвиватись. Акція стала популярна і громада радо вітала збірщиць. Багато родин уже себе оподаткувало й платять переважно квартално, або піврічно, а то й річно цей невеликий даток, щоб заощадити збірщицям ходу. Є також особи, що жертвують більші одноразові датки, а великим признанням була для нас жертва Відділу Укр. Нар. Союзу в Ньюарку, що з нагоди річних зборів приділив 10 дол. на наш Комітет.

З тих грошей ми утримуємо навчальну станицю в Інгольштадті. Спочатку ми платили місячно 15 дол. потім 20 дол., а від квітня ц. р. по 30 дол. Окрім того Комітет „М.Д.“ улаштував у листопаді м. р. базар і весь дохід у сумі 240 дол. вислав на св. Миколая до Інгольштадту, де за ті гроші закуплено всім дітям черевички. Такий базар плануємо знову на осінь. Також висилаємо з нагоди Різдяних і Великодніх свят невеличкі дарунки по 5 дол. для наших заслужених жінок у Німеччині. Окрім того вислали ми пачки з уживаним одягом для дітей і старших і тут треба згадати п. Євгенію Плескачевську, яка вже двічі закупила светерки для всіх дітей в Інгольштадті.

У літі ц. р. проминуло вже два роки, як збірщиці Комітету працюють. Через цю працю вони увійшли у контакт з великою кількістю українських родин, і пізнають усе нові. Тут стрічаються часто з випадками труднощів чи захворювань, що вимагають негайної допомоги. От захворіла мати й пішла до шпиталю, а в хаті залишилось троє дрібних дітей без опіки. Або є самотня жінка, що її поранило в автомобілевому випадку. Вона вийшла зі шпиталю й не може ще працювати. На все те збірщиці мусять знайти пораду. Показалося, що треба мати до помічі таких жінок, які могли б за запластою обійти дітей чи зварити хворій їсти. Була б із того користь для обох сторін.

Над тим уже продумуємо. Це нова ділянка праці й вимагає більше людей та інших засобів. А покищо молимо Всевишнього, щоб винагородив усім за жертви стократно! Щасливий дитячий усміх обдарованих дітей у садочку в Інгольштадті нехай буде винагородою за добре серце збірщиць і жертводавців.

Олена Гординська
голова станиці „М.Д.“

Оця сторінка відкриває перед Комітетом „М. і Д.“ нові можливості. Показалося, що збірщиці, що трудилися для дітей у далекому садочку, стають по волі опікунками й місцевої громади. А наша громада вже має свої труднощі й потреби! І в них треба конче вглянути, коли хочемо розвинути суспільну опіку при Союзі Українок Америки.

Із листів до Редакції

НАВІЩО ДИТЯЧА СТОРІНКА?

З журналом „Наше Життя“ я вже „зжилася“ і нетерпляче виглядаю його кожного місяця. Матеріал із різних ділянок жіночого життя цікавий, а практичні поради, зокрема молодим жінкам стають у пригоді.

Відносно дитячої сторінки, то на мою скромну думку вона не конче потрібна, зокрема тепер, коли діти одержали так гарно редагований журнал „Веселку“. Багато читачок „Н.Ж.“ не має малих дітей, отже вони радніш прочитали б лікарські поради для жінок, дещо з жіночої гігієни, косметики, моди. Матері, що мають маленьких діток, напевне радо куплять окрему збірку віршиків та казок, які можна за невеликі гроші купити у Централі США чи в книгарні.

Гарно було б прикрашувати журнал поезіями наших сучасних поеток чи подавати короткі новелі.

Т. Шембель, Бінгемптон, Н. Й.

Ми дуже раді, що господарська частина „Н.Ж.“ вдовольняє Вас. Працюємо постійно над її удосконаленням і постараємось подавати огляди косметики й гігієни. Про жіночу моду реферуємо майже в кожному числі.

Дитячу сторінку ми впровадили тому, що виховне завдання української матері поза межами рідного краю, стає щораз трудніше. Стараємось дати їй віршики й оповідання, якими вона мо-

же розважити дитину, збагатити засіб слів та її відомості про рідний край. Багато матерей користає з того й різними листами висловлює нам вдячність за те. Правда, у міжчасі появилася „Веселка“ й ми застановились тоді, чи не заперестати або обмежити нашу дитячу сторінку. Та виявилось, що „Веселка“ подає мало матеріялу для дошкільнят, а наша дитяча сторінка саме для таких призначена. Тому й продовжуємо її, хоч не всі наші передплатниці мають малих дітей. Але їх добро того вимагає.

Пригоди горішка

(Докінчення зі ст. 25)

звідки вона тут узялася? — здивувалася мама.

А кущик знав, як він сюди попав, та мовчав. Однаково, його пригод не могли б зрозуміти діти, бо рослини мають свою мову. Але ми знаємо, що цей кущик ліщини виріс із горішка Крекі-Крака, що минулої осені примандрував сюди з ліса.

А за кілька років виросло з цього кущика гарне дерево і, якби ви прислухались, то почувли б пісеньку, яку воно приспівує, коли вітер повіє надворі:

Шу-шу-шу, мої горішки!

Ніна Наркевич

ІЗ КОНЦЕРТОВОЇ ЕСТРАДИ

Донна Гресько, українська концертна скрипачка, виступатиме на цьогорічній Канадійській Національній Виставі з концертом у товаристві найкращих музик.

Цього року Леся Зюрбак, молода співачка українського походження в Канаді здобула перемогу у всеканадійському конкурсі співаків. Здобувши перше місце, вона підписала контракт із фірмою грамофонових платівок Ар-Сі-Ей-Віктор.

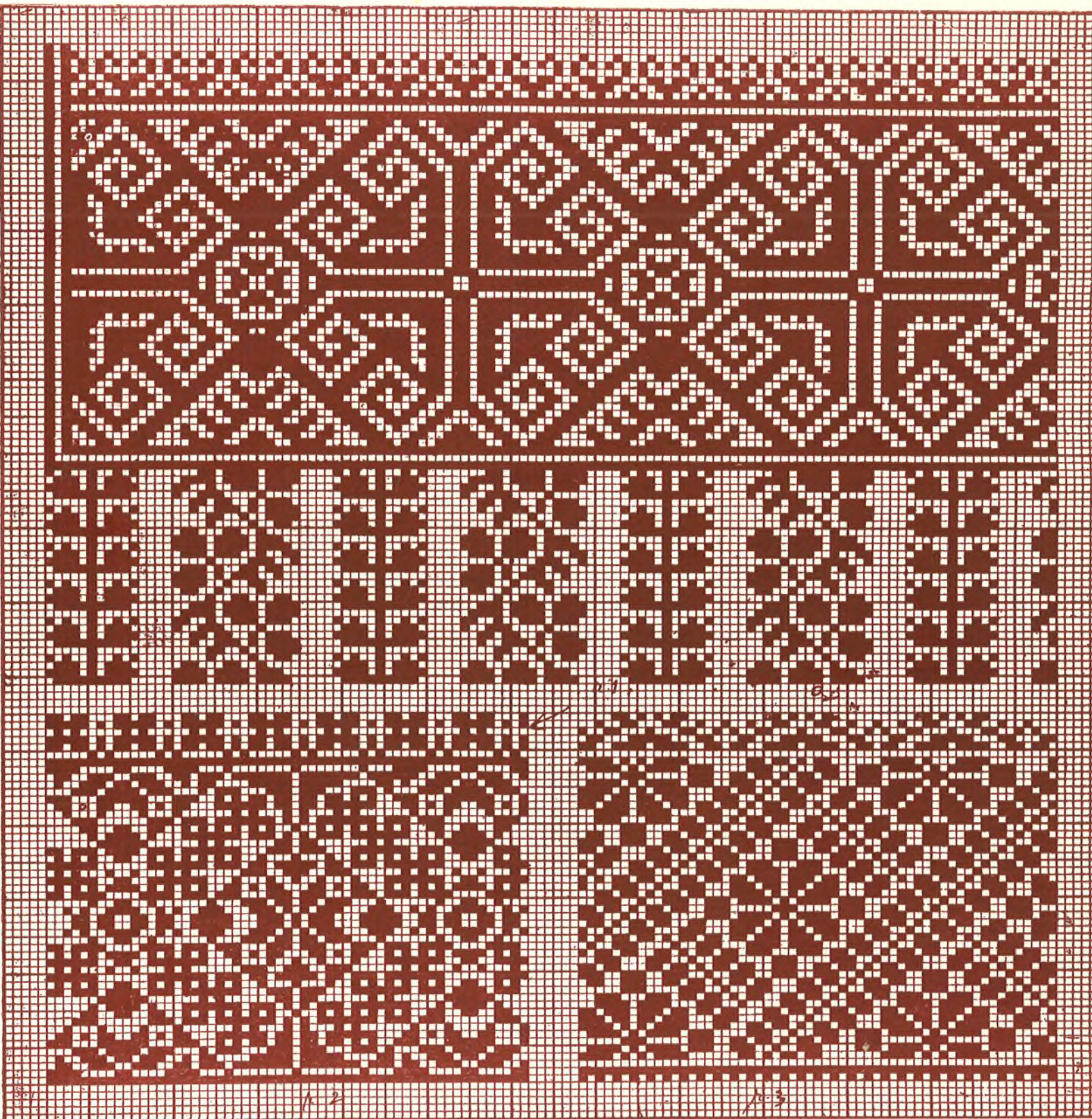
Передплату „Нашого Життя“ в Англії приймають:

Mrs. Vira Smereka
36, Temple St.

Heaton, Bradford, Yorks.
Mrs. Myroslawa Rudenska
335, Woodborough Rd.
Nottingham, England

Return to:
"OUR LIFE" Magazine
909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.
RETURN POSTAGE GUARANTEED

УКРАЇНСЬКІ ВЗОРИ — Ст. 7 — UKRAINIAN DESIGNS

Взори з жіночих сорочок із північної Галичини

Copyright by "BAZAAR," Philadelphia.

Видання Союзу Українок Америки - перевидано в електронному форматі в 2012 році. Архів СУА - Нью Йорк, Н.Й. США.